BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ВЛАДА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
GOVERNMENT

Broj: 03-30-1037/2025
Sarajevo, 08.04.2026. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno:			
Org. jed.	Broj	Prilog	Vrijednost
01,02	-30	1018	/26

10.04.2026

PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE

- **Predstavnički dom-**

- **Dom naroda –**
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući

Poštovani,

Na osnovu člana 18. stav (3) Zakona o koncesijama ("Službene novine Federacije BiH" br. 40/02 i 61/06), radi razmatranja i usvajanja, dostavljam **IZVJEŠTAJ O RADU KOMISIJE ZA KONCESIJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2024. GODINU**, koji je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine primila na znanje na 302. hitnoj sjednici, održanoj 08.04.2026. godine.

S poštovanjem,

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE - VLADA - Sarajevo

PREMIJER
Nermin Nikšić

Prilog: kao u tekstu

Adresa: Hamdije Čemerlića 2, 71000 Sarajevo
Tel.: +387 33 66 44 49, Fax.: +387 33 21 24 11, +387 33 66 72 69
www.fbihvlada.gov.ba
e-mail: sekretar@fbihvlada.gov.ba

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ВЛАДА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
GOVERNMENT

Na osnovu člana 19. stav (4) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH" br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), a u vezi sa članom 18. stav (3) Zakona o koncesijama ("Službene novine Federacije BiH" br. 40/02 i 61/06) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 302. hitnoj sjednici, održanoj 08.04.2026. godine, donosi

ZAKLJUČAK

1. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je primila na znanje Izvještaj o radu Komisije za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine za 2024. godinu.

2. Izvještaj iz tačke 1. ovog zaključka se upućuje u Parlament Federacije Bosne i Hercegovine radi razmatranja i usvajanja.

3. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

V. broj: 552 /2026
08.04.2026. godine
Sarajevo

PREMIJER
Nermin Nikšić

Adresa: Hamdije Čemerlića 2, 71000 Sarajevo
Tel.: +387 33 66 44 49, Fax.: +387 33 21 24 11, +387 33 66 72 69
www.fbihvlada.gov.ba
e-mail: sekretar@fbihvlada.gov.ba

KOMISIJA ZA KONCESIJE
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

Bosanski jezik-latinica

IZVJEŠTAJ O RADU

KOMISIJE ZA KONCESIJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2024. GODINU

Maj 2025. godine

Na osnovu čl. 15. i 18. Zakona o koncesijama („Službene novine Federacije BiH", br. 40/02 i 61/06) i čl. 7. i 15. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Komisije za koncesije, Komisija za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine podnosi,

IZVJEŠTAJ O RADU KOMISIJE ZA KONCESIJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2024. GODINU

1. UVOD

Izvještaj o radu Komisije obuhvata period od januara do decembra 2024. godine i ima za cilj informirati Vladu FBIH i Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, ali i javnost, o aktivnostima Komisije za koncesije Federacije BiH na provođenju zakonskih i podzakonskih propisa iz oblasti koncesione djelatnosti.

Ovaj Izvještaj obuhvata:

- pregled podnesenih zahtjeva i zahtjeva za reviziju,
- odluke donesene od strane Komisije,
- aktivnosti vezane za nadzor i praćenje rada koncesionara,
- broj i vrstu upita koje je Komisija razmatrala,
- pregled finansijskog poslovanja Komisije, te
- druge informacije koje su relevantne za rad Komisije, uključujući pitanja koja su dostavljena od strane nadležnih ministarstava

Rad Komisije zasniva se na odredbama Zakona o koncesijama i podzakonskih akata na koje je saglasnost dala Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, te Dokumenta o politici dodjele koncesija, koji je usvojen od strane Vlade Federacije Bosne i Hercegovine. Dokument o politici dodjele koncesija je Vladin dokument i njime su definirani prioritetni ciljevi i opis privrednih sektora i industrijskih oblasti koje se mogu delegirati ili dodijeliti domaćim i stranim pravnim licima osnovanim u skladu sa posebnim zakonima Federacije.
Prema Zakonu o koncesijama, osnovni zadaci Komisije su sljedeći:

- Da prati cjelokupni rad koncesionara s ciljem osiguranja snabdijevanja uslugama potrošača na adekvatan način, nadziranja provođenja obaveza iz Ugovora o koncesiji, a kojima se pri tome naplaćuje odgovarajući iznos naknade;
- Da odobrava rokove i uvjete standardnog ugovora o pružanju usluga potrošačima;
- Da odlučuje o svakom podnesenom zahtjevu ili zahtjevu za revizijom podnesenom u skladu sa Zakonom o koncesijama;
- Da razmatra žalbe potrošača u vezi s iznosom naknade ili uvjetima za snabdijevanje uslugama od koncesionara;

Na samom početku ovog Izvještaja, Komisija za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine naglašava da se prva poglavlja ponavljaju iz ranijih godina, jer u zakonodavnom dijelu se nisu desile bilo kakve promjene, pa su funkcije i nadležnosti Komisije ostale potpuno iste, kao i pravni okvir politike koncesija u Federaciji BiH. Također, ostaje isti i navod da su svi dosadašnji ugovori o koncesijama zaključeni na osnovu samoinicijativnih ponuda, a ne na osnovu tenderskog postupka, pa se i to ponavlja u ovom izvještaju. Potrebno je ponovo

naglasiti da koncesija može imati veliku važnost, stoga treba poznavati ovaj pravni institut, šta on znači i predstavlja, koje su njegove osobine i obilježja, po čemu se razlikuje od sličnih pravnih instituta, koje su mogućnosti primjene i slično.

Koncesija predstavlja pravno-ekonomski institut putem kojeg država ili drugo javno tijelo prenosi pravo na korištenje određenog prirodnog resursa, dobra u općoj upotrebi, infrastrukture ili obavljanje djelatnosti od javnog interesa na privatno ili javno-privatno pravno lice, uz jasno određene uvjete, naknadu i vremenska ograničenja. U suštini, koncesija omogućava da se određena djelatnost ili resurs, koji ostaje u vlasništvu države, stavi na raspolaganje drugom subjektu radi eksploatacije, gradnje, upravljanja ili pružanja usluga, uz obavezu poštivanja interesa javnosti i povrata koristi društvu. Bosna i Hercegovina posjeduje prirodne resurse, te je zbog toga potrebno kreirati pretpostavke za ulaganje domaćeg i stranog kapitala u koncesione projekte koji će biti za dobro svih građana u BiH.

Značenje određenih pojmova, onako kako su definirana Zakonom o koncesijama, a koje je važno poznavati kad govorimo o koncesijama:
- Koncesija je pravo obavljanja privredne djelatnosti korištenjem prirodnih bogatstava, dobara u općoj upotrebi i obavljanja djelatnosti od općeg interesa određenih Zakonom o koncesijama.
- Koncesor mogu biti sva nadležna ministarstva ili organi vlasti Federacije koje odredi Vlada Federacije BiH da dodjeljuju koncesiju.
- Koncesionar je pravno lice osnovano u skladu sa posebnim propisima Federacije u vlasništvu domaćeg i/ili stranog pravnog lica kome se dodjeljuje koncesija i koje izvršava ugovor o koncesiji u skladu sa Zakonom o koncesijama.

Ključne karakteristike koncesija su:
- Privremenost — koncesije se dodjeljuju na određeni vremenski period.
- Naknada — koncesionar plaća naknadu državi za pravo korištenja.
- Ugovorni odnos — sve obaveze i prava utvrđuju se ugovorom o koncesiji.
- Zaštita javnog interesa — država zadržava pravo nadzora nad izvršavanjem koncesije.
- Rizik — veći dio investicionog i operativnog rizika prenosi se na koncesionara.

Koncesije se mogu dati za radove i obavljanje usluga. Pri tome je izuzetno bitno strateški razmišljati, te imati jasan razvojni okvir u obliku strateških dokumenata na lokalnoj, entitetskoj i državnoj razini. Propisi u BiH iz oblasti koncesija nisu usaglašeni sa Direktivom EU. Pored takve neusaglašenosti sa pravnom stečevinom EU, ustavni sistem i uređenje BiH odredio je donošenje više zakona iz oblasti koncesija, koji su u većem dijelu međusobno neusaglašeni i koji stvaraju probleme kod same dodjele koncesija.

Zakonom o koncesijama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH", br. 40/02 i 61/06) osnovano je posebno tijelo – Komisija za koncesije Federacije BiH (u daljem tekstu: Komisija), koja je formirana 2004. godine, dvije godine nakon donošenja Zakona. Komisija svoje nadležnosti obavlja u svojstvu Komisije za koncesije Federacije BiH ili u svojstvu Specijalne zajedničke komisije za koncesije. Komisija ovim putem potvrđuje svoju posvećenost principima transparentnosti, nediskriminacije i pravičnog odnosa prema svim stranama u postupcima dodjele koncesija, kao i odgovornom upravljanju sredstvima budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, u skladu sa propisanim normama i standardima.

Kad obavlja funkcije i vrši ovlaštenja u vezi sa dodjelom koncesija koje su u isključivoj nadležnosti Federacije, Komisija djeluje u svojstvu Komisije za koncesije Federacije, dok u svojstvu Specijalne zajedničke komisije za koncesije djeluje kad obavlja funkcije i ovlaštenje u vezi s dodjelom koncesija koje su u zajedničkoj nadležnosti Federacije BiH i Kantona. Također, članovi Komisije se uključuju i u rad zajedničke komisije na nivou Bosne i Hercegovine i tada Komisija obavlja ovlaštenja u vezi sa dodjelom koncesija koje su u nadležnosti države Bosne i Hercegovine.

Po Zakonu o koncesijama FBiH, Komisija je regulatorno i nezavisno tijelo, a njene članove imenuje Parlament FBiH (u daljem tekstu: Parlament Federacije), na prijedlog Vlade Federacije BiH. Komisija se po sadašnjem Zakonu o koncesijama sastoji od sedam redovnih i dva promjenjiva člana (to jest ukupno 9 članova) državljana Bosne i Hercegovine i Federacije. Parlament Federacije Bosne i Hercegovine je usvojio zaključke prilikom usvajanja Izvještaja o radu Komisije za 2022. godinu i 2023. godinu, na način da sadašnji Zakon o koncesijama treba hitno mjenjati tako što će se smanjiti broj članova Komisije pa bi umjesto 7 (sedam) članova trabao biti manji broj i to 3 (tri) ili 5 (pet) članova. Članovi se biraju iz reda istaknutih stručnjaka iz oblasti prava, ekonomije i inžinjerstva. Predsjednika, odnosno zamjenika predsjednika među članovima Komisije bira Parlament Federacije BiH. Za člana Komisije ne može biti imenovana osoba koja je pravosnažno osuđena zbog krivičnog djele protiv imovine, privrede, ustavnog poretka, zloupotrebe službene ili druge odgovarne dužnosti. Članovi Komisije ne smiju obavljati političke funkcije, niti imati direktnih ili indirektnih interesa u bilo kojoj aktivnosti koja bi dovela do sukoba ličnih interesa s njihovim službenim dužnostima, niti smiju biti angažirani na drugom poslu ili obavljati neku drugu funkciju.

Trenutno su na poslovima članova Komisije za koncesije angažovana dva stalna člana, kojima se za svaki koncesioni projekat pridružuju dva promjenjiva člana Komisije sa istim pravima i obavezama kao što imaju i stalni članovi. Promjenjive članove imenuje ministar resornog ministarstva sa liste općinskog vijeća, iz reda istaknutih stručnjaka u lokalnoj sredini iz oblasti prava, ekonomije ili inžinjerstva, a na osnovu Zakona o koncesijama Federacije BiH. Na ovaj način u svakom koncesionom projektu trenutno učestvuju po četiri člana Komisije za koncesije.

Komisija, kao nezavisno regulatorno tijelo, osnovana radi obavljanja nadležnosti u vezi sa dodjelom, nadzorom i regulacijom koncesija u Federaciji Bosne i Hercegovine, tokom izvještajnog perioda djelovala je u skladu sa svojim zakonskim ovlaštenjima, a s ciljem zadovoljavanja javnih potreba, privrednog razvoja, zaštite interesa potrošača i zaštite javnog interesa.

1.1. Funkcija i nadležnosti Komisije

Kad obavlja funkcije i ovlaštenja u vezi sa dodjelom koncesija koje su u isključivoj nadležnosti Federacije, Komisija djeluje u svojstvu Komisije za koncesije Federacije BiH. Specijalna zajednička komisija obavlja funkcije i ovlaštenja u vezi sa dodjelom koncesija, koje su u zajedničkoj nadležnosti Federacije BiH i Kantona ili u slučaju sporova koji nastanu između Federacije BiH i Kantona.

Prema Zakonu o koncesijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02), dva člana Komisije za koncesije iz Federacije ulaze u sastav Zajedničke komisije za koncesije na nivou države Bosne i Hercegovine, koja djeluje kad se koncesiono dobro prostire u

Federaciji BiH i Republici Srpskoj i to za osiguranje infrastrukture i usluga. U tom slučaju ova komisija djeluje kao Komisija za koncesije države Bosne i Hercegovine i obavlja ovlaštenja u vezi s dodjelom koncesija koje su u nadležnosti države Bosne i Hercegovine.

Vlada Federacije BiH svojom odlukom utvrđuje postojanje javnog interesa i pokreće postupak dodjele koncesije, a tom odlukom određuje i model po kome će se koncesija dodjeliti. Dakle, prema postojećem Zakonu o koncesijama u Federaciji BiH, dodjela koncesija je u isključivoj nadležnosti Vlade Federacije BiH.

Postupak dodjele koncesije vodi resorno ministarstvo, dok se Komisija za koncesije uključuje u postupak u toku davanja određenih odobrenja, što zavisi od toga po kojem se modelu koncesija dodjeljuje. Ako se koncesija dodjeljuje putem javnog oglašavanja (tendera), Komisija odobrava sadržaj javnog poziva koji je sačinilo resorno ministarstvo. Ako je riječ o samoinicijativnoj ponudi, Komisija daje resornom ministarstvu ovlaštenje za pregovore sa samoinicijativnim ponuđačem.

Od dana donošenja Zakona do danas nijedno ministarstvo nije pokrenulo postupak dodjele koncesije putem javnog oglašavanja (tendera) i pored upozorenja Komisije. S tim u vezi, nadležnosti Komisije čine neposredno odobravanje određenih radnji u postupku dodjele koncesije, koje provodi nadležno ministarstvo po samoinicijativnoj ponudi ili po javnom pozivu, što uključuje odobravanje Studije izvodljivosti, odobravanje sadržaja i raspisivanja javnog poziva, davanje ovlaštenja za pregovore sa ponuđačem, te odobravanje sadržaja ugovora o dodijeljenoj koncesiji.

Komisija prati cjelokupan proces dodjele koncesije. Sve dosad dodijeljene koncesije dodijeljene su na osnovu samoinicijativne ponude. Nakon što koncesija bude dodijeljena, Komisija prati cjelokupan rad koncesionara, tj. izvršenje zaključenih ugovora.

Osim Zakona o koncesijama, Komisija u svom radu primjenjuje i Dokumenat o politici dodjele koncesija, zatim Pravila o postupku dodjele koncesija, Pravila o određivanju naknade za koncesije, te druge materijalne propise koji kao lex specialis reguliraju oblast koncesija (propisi iz oblasti energije, prometa i komunikacija, voda, saobraćaja, poljoprivrede, šumarstva i drugih propisa).

Tokom izrade Dokumenta o politici dodjele koncesija i donošenja materijalnih propisa koji se bave temom koncesija, Komisija je ustrajavala na tome da se pravo korištenja određenih prirodnih bogatstava, dobara u općoj upotrebi, kao i obavljanje djelatnosti od općeg interesa putem koncesioniranja reguliše materijalnim propisima. Jedan od razloga koji su utjecali na ovakvu odluku jeste i činjenica da u Federaciji BiH ne postoje propisi koji definiraju pojam javnog dobra niti govore koje su to djelatnosti od općeg interesa, pa je za svaku koncesiju potrebno utvrditi javno dobro i javni interes. Ovakav postupak traje nepotrebno dugo i otežava dodjelu koncesije, a može se desiti i da bude okarakteriziran kao netransparentan, jer se ne zna unaprijed koje oblasti i sektore će Vlada Federacije BiH dati na koncesioniranje.

2. PRAVNI OKVIR POLITIKE KONCESIJA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Sistem koncesija u Bosni i Hercegovini i Federaciji BiH su složeni i isprepleteni zakonskim i podzakonskim aktima. Zakoni o koncesijama nisu prilagođeni Direktivi 2014/23/EU o dodjeli ugovora o koncesiji (od 26.02.2014. godine) Evropskog parlamenta i Vijeća. EU Direktiva po prvi put u Evropskoj uniji na potpun način uređuje sva ključna pitanja o koncesijama. Navedena Direktiva je jedna od tri direktive iz paketa direktiva o javnim nabavkama koje su stupile na snagu 17.04.2014. godine. Obzirom da BiH ima namjeru dalje raditi na euroatlanskim integracijama, a u postupku približavanja EU, imat će obavezu implementirati i ovu direktivu u svoje zakonodavstvo. Sami pogled na zakonske i podzakonske akte kojima su regulisani postupci dodjele koncesija u Federaciji Bosne i Hercegovine pokazuje da se već duži niz godina nisu dešavale nikakve aktivnosti na izmjenama i/ili dopunama istih propisa.

2.1. Zakon o koncesijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02)

Ovim zakonom utvrđuju se uslovi pod kojima se domaćim i stranim pravnim licima mogu dodjeljivati koncesije u sektorima koji su, po Ustavu Bosne i Hercegovine i zakonima Bosne i Hercegovine, u nadležnosti Bosne i Hercegovine, i u slučaju predstavljanja međunarodnog subjektiviteta Bosne i Hercegovine, kao i kada se koncesiono dobro prostire na Federaciju Bosne i Hercegovine i Republiku Srpsku. Kada članovi Komisije učestvuju u radu Zajedničke Komsije za Koncesije na nivou države Bosne i Hercegovine moraju se pridržavati, raditi i djelovati prema Zakonu o koncesijama Bosne i Hercegovine, kao i prema podzakonskim aktima donesenim na nivou države BiH iz ove oblasti.

2.2. Zakon o koncesijama Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH", br. 40/02 i 61/06)

Kojim se uređuju predmet, način i uslovi za dodjelu koncesija, prava i obaveze koncesionara i koncesora, nadležnosti Komisije, kao i druga pitanja od značaja za sistem koncesija. Parlament Federacije Bosne i Hercegovine je usvojio zaključke prilikom usvajanja Izvještaja o radu Komisije za 2022. godinu i 2023. godinu, na način da sadašnji Zakon o koncesijama treba hitno mjenjati tako što će se smanjiti broj članova Komisije pa bi umjesto 7 (sedam) članova trabao biti manji broj i to 3 (tri) ili 5 (pet) članova.

Članom 6. Zakona o koncesijama navedeni su i predmeti koncesija koje dodjeljuje Vlada FBiH, pa se koncesije, u skladu s tim, mogu dodijeliti za:

1. izgradnju/dogradnju i korištenje ili korištenje autoputeva i magistralnih puteva i pripadajućih infrastrukturnih objekata, željezničkih pruga, plovnih kanala, luka, aerodroma;
2. korištenje vodotoka i drugih voda na prostoru ili od interesa za dva ili više kantona;
3. izgradnju hidroenergetskih objekata snage više od 5 MW;
4. izgradnju i korištenje hidroakumulacija na prostoru ili od interesa za dva ili više kantona;
5. izgradnju, korištenje i upravljanje cjevovodima za transport nafte i gasa i uskladištenje u cjevovodima i terminalima;
6. igre na sreću;
7. korištenje šuma i šumskog zemljišta;
8. putnički i teretni željeznički saobraćaj;

9. prostore i objekte prirodnog i graditeljskog naslijeđa;

Kako možemo vidjeti u navedenim tačkama, Zakon o koncesijama navodi prirodna dobra, dobra od općeg značaja i obavljanje djelatnosti od općeg interesa kao predmete koncesija.

2.3. Pravila o postupku dodjele koncesija („Službene novine Federacije BiH", br. 68/06 i 87/11)

Kojima su detaljno propisana pravila i postupci koje Komisija primjenjuje u procesima dodjele, nadzora i preispitivanja koncesija, uređen je postupak podnošenja zahtjeva, izlaganja i prigovora Komisiji; vođenje rasprava pred Komisijom; način donošenja odluka; način rada, sastav i sjednice Komisije; koncentracija vlasništva i mjere za jačanje koncentracije u određenom sektoru; način rješavanja sporova, utvrđivanje naknada za određenu koncesiju, zaključivanju ugovora, prestanak i raskid; nadzor i provjera rada koncesionara.
Usklađivanje Pravila o postupku dodjele koncesija će se izvršiti nakon usvajanja novog Zakona o koncesijama.

2.4. Pravila o utvrđivanju naknada za koncesije („Službene novine Federacije BiH", br. 67/06 i 34/17)

Ovo je pravni akt kojim su utvrđeni kriteriij i metodologija za utvrđivanje koncesione naknade u postupku dodjele koncesija za obavljanje privrednih djelatnosti korištenjem prirodnih bogatstava, dobara u općoj upotrebi i obavljanje djelatnosti od općeg interesa. Koncesiona naknada sastoji se od:

- jednokratne novčane naknade (JKN), koja se obračunava i naplaćuje jednokratno pri zaključivanju ugovora o koncesiji i predstavlja naknadu za pravo korištenja prirodnih bogatstava, dobara u općoj upotrebi i obavljanje djelatnosti od općeg interesa i
- godišnje (tekuće) naknade (TKN), koja se obračunava od prihoda ostvarenog korištenjem prirodnih bogatstava, dobara u općoj upotrebi i obavljanja djelatnosti od općeg interesa, a koja se naplaćuje za vrijeme trajanja ugovora o koncesiji.

Koncesione naknade (jednokratna i godišnja) kao i paušal Komisiji se uplaćuju u budžet Federacije BiH i predstavljaju prihod Federacije Bosne i Hercegovine. Ova pravila prilagoditi odmah nakon usvojenog novog Zakona o koncesiji.

2.5. Dokument o politici dodjele koncesija („Službene novine Federacije BiH", br. 64/05, 8/11 i 10/11)

Dokument o politici dodjele koncesija jeste zvanični dokument u kojem se govori o raspoloživim i potencijalnim resursima i mogućnosti njihovog korištenja kroz ulaganje domaćeg i stranog kapitala. On time ima značajan utjecaj na zadovoljavanje javnih potreba i privredni razvoj.

Komisija je tokom 2024. godine pratila da li se Dokument o politici dodjele koncesija provodi u skladu sa zakonom i propisanim ovlaštenjima u odlučivanju po zahtjevima za dodjelu koncesija. Komisija je također nastavila poticati resorna ministarstva da dostave ulazne podatke kako bi dio sadržaja Dokumenta bili i koncesioni projekti i politike njihovog koncesioniranja.

Pokrenuta je inicijativa od JP EP HZ HB za izmjenu i dopunu Dokumenta o politici o dodjeli koncesija te će i ovaj Dokument se mijenati nakon usvajanja novog Zakona o koncesijama.

3. OSNOVNE AKTIVNOSTI KOMISIJE ZA KONCESIJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Prema članu 13. Zakona o koncesijama Federacije BiH, u isključivoj je nadležnosti Komsije za koncesije praćenje cjelokupnog rada koncesionara i to je jedna od osnovnih aktivnosti. Zbog toga će jedno poglavlje u Izvještaju biti posvećeno ovoj aktivnosti. U 2024. godini Komisija je održavala sjednice Stručnog kolegija. Aktivnosti komisije na sjednicama bile su usmjerene na rješavanje pitanja u vezi s davanjem mišljenja za izradu i zaključivanje Aneksa ugovora o koncesiji između koncesora i koncesionara, kao i rješavanje zahtjeva za davanje mišljenja koju su Komisiji, u skladu sa propisanim procedurama uputila resorna ministarstva, koncesionari, druge institucije te pravna i fizička lica. Osim toga, razmatrali su se izvještaji izvršenih kontrola o radu koncesionara, te izrađivali opće akte Komisije radi unapređenja organizacijske strukture i funkcionalnosti rada Komisije.

Prema odredbama Zakona o koncesijama, koncesije se dodjelju na dva načina – putem javnog poziva (tenderski postupak) i putem samoioncijativne ponude.

3.1. Samoincijativna ponuda za dodjelu koncesija

Kako je već naglašeno, svi dosadašnji ugovori o koncesijama zaključeni su na osnovu samoinicijativne ponude, iako je odredbama člana 28. Zakona o koncesijama propisana mogućnost podnošenja samoinicijativnih ponuda za dodjelu koncesija samo kao izuzetan postupak, a redovni put dodjele koncesije je „Tenderski postupak". Projekat koji je predmet predložene koncesije može biti ostvaren samo u slučaju da se koristi proces, projektiranje, metodologija i koncept inženjeringa na koju ponuđač polaže isključiva prava, te hitnost pružanja usluga ili postojanje infrastruktura za javnu upotrebu.

3.2. Dodjela koncesija na osnovu tenderskog postupka

Prema važećem Zakonu o koncesijama, inicijativu za dodjelu potencijalnih koncesija koje bi se dodjeljivale putem tendera može pokrenuti samo neko od resornih ministarstava, dok odluku o pristupanju dodjele te koncesije donosi Vlada Federacije BiH na prijedlog resornog ministra (član 5. Zakona o koncesijama Federacije BiH).

Na osnovu člana 23. Zakona o koncesijama FBiH resorna ministarstva kao koncesori izrađuju Studiju ekonomske opravdanosti za svaki projekat koji je predviđen za davanje na koncesiju, prije javnog pozivanja potencijalnih ponuđača. U 2024. godini (kao ni u cjelokupnom periodu prijmene Zakona od 2002. godine do danas) nijedno ministarstvo nije pokrenulo prijedlog, nije izradilo Studiju ekonomske opravdanosti, niti je odredilo ijednu potencijalnu koncesiju i pored upornog insistiranja, usmenih i pismenih obraćanja Komisije za koncesije Vladi Federacije BiH, kao i pored zaključaka koje je donio Parlament Federacije BiH prilikom usvajanja ranijih godišnjih Izvještaja Komisije za koncesije Federacije BiH. Jedno od Rješenja bi bilo da se sačine izmjene i dopune Zakona o koncesijama, kojim bi se ovakvo

rješenje promijenilo, te inicijativu za dodjelu potencijalnih koncesija koje bi se dodjeljivale putem tendera i pripremu prema Vladi Federacije BiH omogućilo i Komisiji za koncesije, kojoj bi to trebala biti dužnost i obaveza kao stručnom tijelu iz ove oblasti.

3.3. Praćenje rada koncesionara

Ova aktivnost je u isključivoj nadležnosti Komisije za koncesije, s toga je Komisija izvršila nadziranje provođenja obaveza iz ugovora o koncesijama. Zbog toga, članovi Komisije svake godine najmanje jednom izvrše obilazak koncesionara i na licu mjesta ustanove stanje i stepen realizacije koncesionih projekata.

Shodno tome, u toku 2024. godine Komisija je izvršila kontrolu izvršavanja odredbi zaključenih ugovora, kao i opći uvid u rad koncesionara. Trenutno je aktivno 7 (sedam) ugovora o koncesiji u kojima se resorna ministarstva Vlade Federacije BiH pojavljuju kao koncesori.

U nastavku se nalazi tabela koncesionih ugovora sa osnovnim podacima koncesionih ugovora:

R.B.	Koncesor	Koncesionar	Ugovor o koncesiji (broj: koncesora)	Aneksi na ugovor (broj koncesora)	Trajanje ugovora	Koncesiona naknada
1.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	OAZA d.o.o. Jelah-Tešanj	07-25-630/99, od 26.02.1999. godine	**Aneks 1.** 01-25-2367/12 od 28.11.2012. godine **Aneks 2.** 01-25-2367-1/12 od 11.03.2015. godine **Aneks 3.** 07-25-01/4-330-7/18 od 13.07.2018.godine **Aneks 4.** 07-25-01/4-1925-6/18 od 08.01.2019.godine **Aneks 5**.07-21-01/4-1204-7/22, od 20.02.2023. godine **Aneks 6.** Ugovora o koncesiji, br: 07-21/1-1336/24, od 03.07.2024. godine	30 godina	TKN= Količina crpljene vode (litara/godišnje) x 0,009 KM, a ne manje od 1,5% od projektovanog godišnjeg prihoda
2.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	JP Regionalni vodovod „Plava voda" Travnik	01-02-1234/00 od 30.06.2000.godine	**Aneks 1.** 05-25/6-209-30/11 od 14.12.2011.godine **Aneks 2.** 07-1-25/3-10-5/14 od 15.05.2014. godine **Aneks 3.** 07-1-25/4-1164/18, od 19.01.2019. .godine **Aneks 4.** 07-01-21/2-2306-5/2, od 19.04.2023.godine **Aneks 5**. 07-21/2-2068-7/23, od 11.10.2024. godine	30 godina	Godišnja (tekuća) koncesiona naknada iznosi 1,86% od godišnjeg prihoda ostvarenog od obavljanja koncesionih djelatnosti iskazanog u glavnoj knjizi i pomoćnim knjigama, ali ne manje od 1,5% projektovanog godišnjeg prihoda
3.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	Banja Ilidža d.o.o. Sanski Most	01-02-2906/11 od 02.10.2001. godine	**Aneks 1.** 01-02-2906-1/11, od 17.07.2012. godine, Ugovor o prijenosu koncesije za eksploataciju izvora termalne vode banje „Sanska Ilidža", broj: 01-02-2906-2/12, od 10.06.2013. godine, **Aneks 2.** 07-1-25/2-709-6/17, od 14.03.2019. **Aneks 3.** 07-1-21/4-1778-9/21, od 03.06.2022. godine	30 godina	2,22% od ukupnog godišnjeg prihoda ostvarenog od obavljanja koncesione djelatnosti
4.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	Javno preduzeće "Vodovod i kanalizacija" doo Zenica	01-02-473/02, 28.08.2002. godine		40 godina	40% od iznosa godišnjeg iznosa posebne vodoprivredne naknade za iskorištanje voda koju Koncesionar plaća prema Zakonu o vodama.

5.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	„CIPREX" d.o.o. Velika Kladuša	05-25-39/07 od 15.03.2007. godine	**Aneks 1.** 05-25-39/07 od 15.03.2007.godine **Aneks 2.** 01-02-184-1/02, od 16.07.2013. godine **Aneks 3.** 07-1-25/4-1296-10/19 EK od 05.05.2020. godine **Aneks 4.** 07-21/4-339-7/23, od 07.12.2023. godine	30 godina	TKN= Količina crpljene vode (litara/godišnje) x 0,009 KM, a ne manje od 1,5% od projektovanog godišnjeg prihoda
6.	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije	JP "Elektroprivreda BiH"d.d. Sarajevo "HE VRANDUK"	01-17-2530/12, od 10.08.2012. godine	**Aneks 1.** 01-17-2530/12/1, od 06.01.2016. godine	30 godina	2,43% ukupnog prihoda koncesionara ostvarenog prodajim proizvedene slektrične energije i pomoćnih usluga HE
7.	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije	JP "Elektroprivreda BiH"d.d. Sarajevo "HE JANJIĆI"	01-07-17462/2014, od 30.05.2014. godine	**Aneks 1.** 05-13-1-683/23, od 18.08.2023. godine	30 godina	2,43%ukupnog prihoda koncesionara ostvarenog prodajim proizvedene slektrične energije i pomoćnih usluga HE, ali ne manji od 1,5% od projektovanog godišnjeg prihoda

3.3.1 „OAZA" d.o.o. Tešanj

Ovim ugovorom Davalac koncesije daje a Korisnik preuzima pravo koncesije za crpljenje mineralne vode na lokalitetu Crni vrh, izvorište Kiseljak, općina Tešanj.
Ugovor o koncesiji, broj: 07-25-630/99, od 26.02.1999. godine, zaključen između „OAZA" Tešanj - kao koncesionara i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, kao koncesora.

- Aneks 1. Ugovora o koncesiji, broj: 01-25-2367/12 od 28.11.2012. godine;
- Aneks 2. Ugovora o koncesiji, broj: 01-25-2367-1/12 od 11.03.2015. godine;
- Aneks 3. Ugovora o koncesiji, broj: 07-25-01/4-330-7/18 od 13.07.2018.godine;
- Aneks 4. Ugovora o koncesiji, broj: 07-25-01/4-1925-6/18 od 08.01.2019.godine;
- Aneks 5. Ugovora o koncesiji, broj: 07-21-01/4-1204-7/22 od 20.02.2023. godine;
- Aneks 6. Ugovora o koncesiji, br: 07-21/1-1336/24 od 03.07.2024. godine;

Ugovor o koncesiji potpisan sa rokom trajanja od 30 godina.
Dana 19.09.2024. godine izvršene je provjera i nadzor rada koncesionara od strane predstavnika Komisije za koncesije Federacije i utvrđeno je da Koncesionar ispunjava u cjelosti odredbe potpisanog ugovora.
Odobrena količina crpljenja vode je 0,96 l/s.
Koncesionar ispunjava odredbe Ugovora kojim se utvrđene obaveze preduzimanje mjera zaštite života i zdravlja ljudi, zaštite okoline i imovine drugih. Redovno se provode kontrole higijenske ispravnosti vode, kontrolu stanja eksplaotacione bušotine i kontrolu ostalih uređaja i objekata.

3.3.2 JP RV „Plava voda" d.o.o. Travnik

Ovim ugovorom Davalac koncesije daje, a Korisnik koncesije preuzima pravo na korištenje vode izvorišta „Plava voda" u Travniku za javno snabdijevanje vodom općina Travnik, Novi Travnik, Vitez, Busovača i Zenica.
Ugovor o koncesiji je zaključen između JP Regionalni vodovod „Plava voda" Travnik kao koncesionara i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, kao koncesora, broj: 01-02-1234/00 od 30.06.2000.godine). Zaključeni su Aneksii ugovora o koncesiji i to:

- Aneks I Ugovora o koncesiji, broj: 05-25/6-209-30/11 od 14.12.2011.godine
- Aneks II Ugovora o koncesiji, broj: 07-1-25/3-10-5/14 od 15.05.2014.godine.
- Aneks III Ugovora o koncesiji, broj: 07-1-25/4-1164/18, od 19.01.2019. godine.
- Aneks IV Ugovora o koncesiji, broj: 07-01-21/2-2306-5/2, od 19.04.2023. godine.
- Aneks V Ugovora o koncesiji, broj: 07-21/2-2068-7/23, od 11.10.2024. godine.

Ugovor o koncesiji potpisan sa rokom trajanja od 30 godina.

Dana 10.09.2024. godine od strane Komisije za koncesije Federacije BiH, je obavljena kontrola izvršenja Ugovora o koncesiji za korištenje vode izvorišta „Plava voda" u Travniku, za javno snabdijevanje vodom Općina Travnik, Novi Travnik, Vitez, Busovača i Grada Zenice.

Tokom proteklog perioda, Koncesionar je konstantno radio na ažuriranju postojeće dokumentacije, kao i na pribavljanju nove dokumentacije, koja je usko vezana za realizaciju Projekta.

Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa (proces eksproprijacije):

Proces eksproprijacije se u posljednje vrijeme odvija relativno ubrzanom dinamikom, posebice ako se uzme u obzir dosadašnje kašnjenje u Općini Vitez. Trenutna situacija realiziranosti postupka eksproprijacije zemljišta po općinama je sljedeća:

Općina Travnik:

Od ukupno 159 parcela u Općini Travnik, okončana je eksproprijacija za 116 parcela, 24 parcele su parcele javnog dobra, za 8 parcela vodi se sudski postupak dok je za 11 parcela u toku žalbeni postupak pred Federalnom upravom za geodetske i imovinsko-pravne poslove.

Općina Novi Travnik:

Okončana je eksproprijacija za svih 112 parcela.

Općina Vitez:

Od ukupno 151 parcele koju je potrebno eksproprisati, dostavljena su rješenja za 121 parcelu, 21 paprcela je javno dobro, za 3 parcele nisu dostavljena rješenja dok je 6 parcela predmet izmjene elaborata eksproprijacije.

Na području Općine Vitez postoje tri parcele sa ukupnom površinom od 158,620.00 m^2 od kojih se ekspropriše površina od 8,554.00 m^2, a koje su upisane sa udjelom 1/1 na ime Skupštine općine Vitez sa pravom korištenja za Poljoprivredno društvo „Vlašić" d.o.o. Vitez (PD Vlašić).

Služba za imovinsko pravne poslove, katastar i urbanizam Općine Vitez je predmetne parcele proslijedila općinskom prvobranitelju kako bi isti dao nalog na koji način postupiti sa njima. Obzirom da dolazi do smjene pravobranitelja u Općini Vitez, trenutno imenovana pravobraniteljica nije željela pokretati predmet, te se čeka imenovanje drugog pravobranitelja kako bi se postupilo po njegovom nalogu.

Općina Busovača:

Od ukupno 197 parcela koje je potrebno eksproprisati, postupak eksproprijacije je okončan za 188 parcela, 9 parcela su javno dobro.

Grad Zenica:

Od ukupno 134 parcele u Gradu Zenici okončana je eksproprijacija za 82 parcele, 38 parcela su javno dobro, za 1 predmet (1 parcela) nije dostavljeno Rješenje o eksproprijaciji zbog nemogućnosti pronalaska vlasnika, za 4 predmeta (5 parcela) je neriješen sudski postupak, za 1 predmet (3 parcele) je podnesena žalba Federalnoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove, za 3 predmeta (5 parcela) nisu sklopljeni sporazumi jer se radi o parcelama koje su u stvarnom vlasništvu države Bosne i Hercegovine. Služba za imovinsko pravne, geodetske poslove i katastar je uputila dopis pravobraniteljstvu BiH sa upitom je li potrebno platiti naknadu za nevedene parcele, te se još uvijek čeka odgovor po tom pitanju.

U cilju rješavanja eksproprijacije na parcelama koje su javno dobro a koje čine 37,20% od ukupnog broja parcela na cjelokupnoj trasi Regionalnog vodovoda „Plava voda" potpisan je Aneks 5 Ugovora o koncesiji. Potpisivanjem Aneks 5 Ugovora o koncesiji za korištenje vode izvorišta „Plava voda" u Travniku za javno snabdijevanje vodom općina Travnik, Novi Travnik, Vitez, Busovača i Zenica Koncesionar je dobio koncesiju na zemljišne čestice javnog dobra koje se nalaze na cjelokupnoj trasi Regionalnog vodovoda „Plava voda", s tim da se sa korisnicima i vlasnicima (državna imovina i opštenarodna imovina) riješe imovinsko – pravni odnosi, tj. sklopi dogovor oko korištenja zemljišnih parcela javnog dobra za polaganje cijevi i provođenja eksproprijacije na cjelokupnoj trasi Regionalnog vodovoda „Plava voda".

I pored uloženog napora od strane Koncesionara i svih ostalih učesnika u Projektu, izgradnja regionalnog vodovodnog sistema „Plava voda", još nije završila. Razlog za to je izrazita kompleksnost vezana za tehničke i administrativne radnje koje priprema ovog projekta zahtijeva.

3.3.3 „Banja Ilidža“ d.o.o. Sanski Most

Ovim ugovorom Davalac koncesije daje, a Korisnik koncesije preuzima koncesiju za eksploataciju izvora termalne vode banje „Sanska Ilidža“ u Sanskom Most. Ugovor o koncesiji, broj: 01-02-2906/11 od 02.10.2001. godine, zaključen između „Erving SM d.o.o.“ Sanski Most kao koncesionara i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva kao koncesora.

- Aneks 1. Ugovora, broj: 01-02-2906-1/11, od 17.07.2012. godine
- Ugovor o prijenosu koncesije za eksploataciju izvora termalne vode banje „Sanska Ilidža“, broj: 01-02-2906-2/12, od 10.06.2013. godine
- Aneks 2. Ugovora o koncesiji, broj: 07-1-25/2-709-6/17 od 14.03.2019. godine
- Aneks 3. Ugovora o koncesiji, broj: 07-1-21/4-1778-9/21, od 03.06.2022. godine Ugovor o koncesiji potpisan sa rokom važenja do 24.11.2031. godine.

Dana 28.08.2024. godine izvršen je uvid u rad koncesionara i izvršenja ugovornih obaveza te se konstatuje da Koncesionar ne ispunjava obaveze iz Ugovora o cjelosti.
Koncesionar ima važeću Vodnu dozvolu, izdatu od strane Agencije za vodno područje rijeke Save, br: UP-I/23-3-40-5513/23 od 31.05.2024. godine. Prva faza glavnog projekta je završena, Kompleks je izgrađen i stavljen u funkciju. Trenutno je zaposleno 7 radnika te je prema izjavi koncesionara glavni problem nedostatak radne snage. Provjeru stanja izvorišta i vode redovno vrši Javna zdravstvna ustanova Zavod za javno zdravstvo USK-Bihać. Koncesionar je u obavezi da vodi mjesečne izvještaje o iskorištenoj vodi na propisanom obrascu i da ih dostavlja u Javno preduzeće „Vodno područje rijeke Save“. Kontrola iskorištene vode vrši i mjesečni izvještaji se vode od strane firme „Rudprom“ d.o.o. Prijedor

Shodno svemu gore navedenom komisija konstatuje se da Koncesionar ne ispunjava ugovorene obaveze o čemu smo, ranijim izvještajima, upoznali koncesora, Federalno ministarstvo za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo

3.3.4 JKP „VIK Zenica“ d.o.o. Zenica

Dana 17.10.2024. godine izvršena je provjera i nadzor rada koncesionara od strane predstavnika Komisije za koncesije Federacije BiH i utvrđeno je sljedeće:
Ugovor o koncesiji, broj: 01-02-473/02 od 28.08.2002. godine za korištenje vode sa izvorišta Kruščica, Babina rijeka, Strmešnjak i Klopče za javno snabdjevanje vodom Zenice i Viteza je zaključen između JKP „Vodovod i kanalizacija“ doo Zenica kao koncesionara i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva kao koncesora.
Koncesija za zahvatanje vode se daje na vrijeme od 40 godina.
Ukupna odobrena količina crpljenja vode je 735 l/s (ukupno za sva četiri izvorišta), koncesionar uredno vodi obrasce o mjesečnom korištenju vode i nije prekoračio maksimalne količine vode za korištenje. Vodomjeri se redovno baždare te su komisiji stavljeni na uvid Certifikati o baždarenim brojilima za izvorišta Kruščica, Babina rijeka i Strmešnjak dok se za izvorište Klopče radi o običnom vodomjeru čije se baždarenje radi interno. Koncesionar redovno vrši stručnu provjeru stanja svih izvorišta i izvještaje o tome dostavlja Federalnom ministarstvu poljeprivrede, vodoprivrede i šumarstva.
Koncesionar redovno radi analizu higijenske ispravnosti vode u internoj laboratoriji i eksternoj labaratoriji kod Instituta za zdravlje i sigurnost hrane.

Shodno svemu navedenom konstatuje se da Koncesionar ispunjava u cjelosti odredbe potpisanog ugovora.

3.3.5 „CIPREX" d.o.o. Velika Kladuša

Ovim ugovorom Davalac koncesije daje, a Korisnik preuzima pravo na koncesiju za eksploataciju izvora termalne vode sa bunara Š-1 „Šumatac", u mjestu Donji Purići, općina Velika Kladuša.
Ugovor o koncesiji, broj: 01-02-184/02 od 22.03.2002. godine, za eksploataciju izvora termalne vode sa bunara Š-1 Šumatac, Donji Purići, Velika Kladuša, zaključen između „CIPREX" d.o.o. Velika Kladuša kao koncesionara i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva kao koncesora.

- Aneks 1. Ugovora o koncesiji, broj: 05-25-39/07 od 15.03.2007.,
- Aneks 2. Ugovora o koncesiji broj: 01-02-184-1/11, 16.07.2013.,
- Aneks 3. Ugovora o koncesiji, broj: 07-1-25/4-1296-10/19 EK od 05.05.2020. i
- Aneks 4. Ugovora o koncesiji, broj: 07-21/4339-7/23, od 07.12.2023.

Aneks 4. Ugovora o koncesiji, broj: 07-21/4339-7/23, potpisan je 07.12.2023. godine i istim je ostavljen rok od 12 mjeseci da se punionica pusti u rad, kada će početi i obaveza plaćanja koncesione naknade.
Ugovor o koncesiji potpisan sa rokom trajanja od 30 godina.
Ukupna odobrena količina crpljenja vode je 0,1 l/s.
Dana 27.05.2024. godine od strane Komisije za koncesije Federacije BiH, je obavljena kontrola izvršenja Ugovora o koncesiji za eksploataciju izvora termalne vode sa bunara Š -1 „Šumatac", u mjestu Donji Purići, općina Velika Kladuša te je ustanovljeno da Konesionar ne crpi odobrene količine vode, jer nije stavio u funkciju objekat punionice čime se ne ispunjavaju odredbe člana 6 Ugovora.
Koncesionar ne posjeduje građevinsku i urbanističku dozvolu koje su mu potrebne za postavljanje trafo stanice.

Obzirom da Koncesionar ne ispunjava odredbe Ugovora, Komisija je predložila da se otklone utvrđeni nedostatci te da se oprema i punionica stavi u funkciju.

3.3.6 „HE VRANDUK"

Obzirom da JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo nije imala nikakvih aktivnosti na lokacijama za izgradnju HE Vranduk zatraženo je da Koncesionar dostavi detaljan izvještaj o statusu koncesionog projekta. JP Elektroprivreda BiH je dostavila Izvještaj, br: 07-13746-1/2025. Kraći sadržaj Izvještaja je izložen u nastavku:

Lokacija izgradnje:

Lokacija planirane HE Vranduk nalazi se desetak kilometara nizvodno od Zenice, na potezu prema naselju Nemila. U samoj blizini lokacije, predviđene za gradnju HE Vranduk, nalazi se pet vjekova stara istoimena tvrđava. Tvrđava je upisana na listu nacionalnih spomenika kao Graditeljska cjelina-Stari grad Vranduk.
Obale rijeke Bosne na mjestu buduće akumulacije HE Vranduk su relativno strme i nepristupačne. Postojeća naselja smještena su nizvodno od planirane brane HE Vranduk. Zbog toga je broj objekata i površina u privatnoj svojini, izloženih uticaju buduće HE i otkupljenih u konačnom postupku eksproprijacije, sveden na minimum.

Odluke o investicionom ulaganju:
Za realizaciju projekta HE Vranduk, u toku pripreme izgradnje, do sada je doneseno devet investicionih odluka za finansiranje prethodnih i pripremnih aktivnosti, te odluka za izgradnju, u ukupnom iznosu od 146,7 miliona KM, od čega je do 31.12.2024. godine uloženo 21,95 miliona KM.

Aktivnosti u toku:
Ranije smo Vas informisali da je dana 22.06.2020.godine zbog negativnog mišljenja Komisije za nacionalne spomenike FMPU odbacilo zahtjev investitora za izdavanje urbanističke suglasnosti. Pokrenut je upravni spor s ciljem poništenja Rješenja FMPU o odbacivanju zahtjeva za izdavanje urbanističke djelatnosti za HE Vranduk. U upravnom sporu tužitelja JP EP BIH d.d. Sarajevo, protiv tuženog FMPU, radi poništenja Rješenja broj: UPI/03-23-2-343/19 od 05.06.2020.godine, u upravnoj stvari izdavanja urbanističke saglasnosti za radove na izgradnji HE Vranduk na rijeci Bosni, Kantonalni sud u Sarajevu je donio presudu kojom se tužba odbija. Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.

S tim u vezi, EPBiH je dostavila inicijativu nadležnom ministarstvu FMERI da se zaključcima Vlade FBiH omogući izdavanje urbanističke saglasnosti za HE Vranduk, pod uslovima obavezujućim za investitora, koji ispunjavaju kriterije Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika.

Planirane dalje aktivnosti na realizaciji pripreme i izgradnje HE Vranduk

- Ishodovanje urbanističke saglasnosti za izgradnju HE Vranduk
- Objava tendera i izbor izvođača za realizaciju projekta izgradnje HE Vranduk,
- EP BiH je izmijenila Investicionu odluku o izgradnji HE Vranduk u dijelu koji se odnosi na izvore sredstava, te planirala finansiranje projekta iz vlastitih sredstava, te krenula sa pribavljanjem mišljenja, saglasnosti i dozvola neophodnih za početak izgradnje.

Rizici za realizaciju projekta pripeme i izgradnje HE Vranduk

EPBiH je za potrebe izgradnje HE Vranduk ishodovala rješenje o urbanističkoj saglasnosti 2012. godine što je prethodilo procesima ugovoranja i početka građenja. Usljed neispunjenja obaveza odabranog Izvođača za izgradnju HE Vranduk načelnom odobrenju je istekla važnost, time i drugim saglasnostima i dozvolama.

S namjerom održanja projekta i nastavka pripreme i izgradnje HE Vranduk, EPBiH se suočila sa glavnim rizikom implementacije projekta i to neodobravanjem građenja. U postupku ishodovanja novog rješenja o urbanističkoj saglasnosti, 22.06.2020. godine Federalno ministarstvo prostornog uređenja je odbacilo Zahtjev investitora za izdavanje urbanističke saglasnosti, zanemarujući činjenicu da je već jedanput izdato rješenje o urbanističkoj saglasnosti za HE Vranduk, a oslanjajući se na negativno mišljenje Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika BiH.

U julu mjesecu 2021. godine istekao je rok važenja okolinske dozvole, koju je prema instrukciji Federalnog ministarstva okoliša i turizma moguće produžiti samo pod uslovom posjedovanja važećeg rješenja o urbanističkoj saglasnosti/načelnog odobrenja za građenje. Budući da rješenje o urbanističkoj saglasnosti nije izdato, zahtjev je od strane Federalnog ministarstva prostornog uređenja odbijen, time je i projekat i izgradnje HE Vranduk ostao bez dozvole, te se cjelokupni postupak obezbjeđenja saglasnosti i dozvola vraća na početak, čime se realizacija projekta dovodi u neizvjesnost.

Nastalu situaciju moguće je riješiti međusektorskim djelovanjem federalnih ministarstava i EPBiH, o čemu je EPBiH informisala Vladu FBiH i Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije. Nastavak i dinamika daljih aktivnosti na realizaciji projekta izgradnje HE Vranduk

diktirani su obezbjeđenjem sredstava za realizaciju projekta, kao i ishodovanja svih dozvola i saglasnosti neophodnih za ponovno pokretanje izgradnje. U datim okolnostima, EPBiH će sagledati vrijeme realizacije Projekta, te inicirati potpisivanje Aneksa na Ugovor o koncesiji koji bi obuhvatio pogon projekta HE Vranduk u koncesionom periodu od 30 godina.

JP Elektroprivreda BiH d.d Sarajevo ostaje pri opredjeljenju za nastavak aktivnosti na pripremi i izgradnji HE Vranduk.

3.3.7 „HE JANJIĆI"

Obzirom da JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo dugo nije imala nikakvih aktivnosti na lokacijama za HE Janjići zatraženo je da Koncesionar dostavi detaljan izvještaj o statusu koncesionog projekta. JP Elektroprivreda BiH je dostavila Izvještaj, br: 07-14568-1/2025. Kraći sadržaj Izvještaja je izložen u nastavku:

Lokacija

Objekti buduće „HE Janjići" projektovani su na potezu rijeke Bosne između ušća rijeke Lašve u rijeku Bosnu i naselja Janjići, na teritoriji gradskog područja Zenica. Tehničko rječenje prikazano kroz Idejni projekat urađeno je na osnovu prethodne tehničke i druge dokumentacije, raspoloživih podloga (geoloških, hidroloških, geodetskih) provedenih istraživanja, konturnih uslova i ograničenja.

Osnovne tehničke karakteristike HE Janjići prema Idejnom projektu iz 2016. godine

HE Janjići je protočni tip postrojenja (u odnosu na režim rada) i pribranski tip (u odnosu na položaj strojare). Procijenjena investicija iznosi 126,7 miliona KM.

Realizovane aktivnosti

-Studija izvodljivosti HE Janjići sa istražnim radovima
-Ugovor o koncesiji za izgradnju HE Janjići
-Idejni projekat HE Janjići, revizija Idejnog projekta HE Janjići
-Ugovor o kreditu u vrijednosti od 30 miliona EUR za izgradnju HE Janjići, sa KfW Bankom
-Elaborat o eksptoprijaciji na lokalitetu HE Janjići
-Pribavljena pravosnažna okolinska dozvola – produženo važenje
-Pribavljena Prethodna vodna saglasnost
-Pribavljeno načelno odobrenje za građenje složene građevine HE Janjići
-Elaborat tehničkog rješenja priključka HE Janjići na prijenosnu mrežu na osnovu čega su dobijeni uslovi za priključak
-Proglašen javni interes u svrhu eksproprijacije nekretnina na lokalitetu HE Janjići
-Izmijenjeno Načelno odobrenje za građenje
-Obnovljeni uslovi za priključak HE Janjići na prijenosnu mrežu
-Donesena Investiciona odluka o gradnji HE Janjići
-Pribavljena saglasnost FMF za zasnivanje novih zaduženja i investiciono ulaganje (uslov za stupanje IO na snagu)
- Potpisan Aneks 1 na Ugovor o koncesiji za izgradnju i korištenje HE Janjići sa FMERI.

Realizacija Faze 1 građenja HE Janjići

Priključak lokalnog puta na magistralnu cestu M17, složene građevine HE Janjići

Zahtjev za izdavanje odobrenja za građenje složene građevine - HE Janjić, za fazu 1: "Priključak lokalnog puta na magistralnu cestu M 17" podnesen je FMPU 01.08.2023.godine. U okviru upravnog postupka vezano za zahtjev za izdavanje odobrenja za građenje Faze 1- izgradnja priključka na M17, FMPU je zatražilo dopunsku dokumentaciju te je shodno

izvršenoj dopuni izvršena prenamjena poljeprivrednog zemljišta u nepoljeprivredne svrhe pri Kantolanom ministarstvu poljeprivrede, šumarstva i vodoprivrede. Rješenje za odobrenje građenja za Fazu 1, broj UP1-03-19-2-992/23 Federalno ministarstvo prostornog uređenja izdalo je 06.02.2024.godine.

Sporazum o zajedničkoj implementaciji projekta Faze 1 za HE Janjići „Rekonstrukcija magistralne ceste sa izgradnjom priključka lokalne saobraćajnice na magistralnu cestu M17 u mjestu Janjići" potpisan sa JP Ceste FBiH, provedene aktivnosti projektovanja i izvođenja radova. U skladu sa potpisanim Sporazumom JP Ceste Fedarcije BiH su provele postupak javne nabavke za izbor izvođača radova i uslugu nadzora za izvođenje radova. Radovi za zgradnju Faze 1 građenja HE Janjići su završeni u augustu 2024. godine i podnesen je Zahtjev za tehnički prijem i donošenje odobrenja za upotrebu dijela građevine HE Janjići za fazu 1. Faza 1 je okončana te je doneseno Rješenje o odobrenju za upotrebu u januaru 2025. godine.

Odobrenje građenja Faze 2 do 7

Pored zahtjeva za odobrenje građenja Faze 1 HE Janjići, 28.05.2024. godine upućeni su zahtjevi za odobrenje građenja preostalih 6 faza:

- Faza 2: Brana;
- Faza 3: Akumulacija;
- Faza 4: Produbljenje korita nizvodno od brane;
- Faza 5: Pristupne saobraćajnice strojari i kruni brane, uključujući most preko rijeke Bosne;
- Faza 6: Priključak na elektroenergetsku mrežu;
- Faza 7: Uređenje prostora;

Ono što može uticati na proces okončanja procesa eksproprijacije predstavljeno je kroz slijedeći primjer Rješenja broj: 04-27-5959/21-48 od 14.02.2024. godine, Službe za imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastra nekretnina Grada Zenica, po prijedlogu EPBiH u predmetu potpune eksproprijacije nekretnina na osnovu člana 27. Zakona o eksproprijaciji (Sl. Novine FBiH, broj 70/07, 36/10, 35/12, 8/15 - Odluka US i 34/16) i Zakona o upravnom postupku (Sl. Novine FBiH broj: 2/98,48/99) kojim se usvaja Prijedlog za potpunu eksproprijaciju nekeretnina JP Elektroprivreda BiH d.d.- Sarajevo pa se za potrebe izgradnje HE Janjići na rijeci Bosni, područje k.o. Janjići i k.o. Putovići potpuno ekspropišu slijedeće nekretnine:

-k.č. n.p. br.1644/2 zv,"Luka" šuma 4 klase u površini od 6023 m^2 upisana u p.l. 238 k.o. Putovići na ime H.M. sa ½ dijela i K.M. sa ½ dijela, kojoj po starom premjeru odgovara k.č. br.1184/181 istog naziva, kulture, klase i površine upisane u z.k. ul.175 k.o. Putovići, u korist Opštenarodna imovina sa 1/1 dijela, a stvarno vlasništvo Država Bosna i Hercegovina sa 1/1 dijela.

- k.č. n.p. br.1643/2 zv,"Luka" livada 3 klase u površini od 4296 m^2 upisana u p.l. 238 k.o. Putovići na ime H.M. sa ½ dijela i K.M. sa ½ dijela, kojoj po starom premjeru odgovara k.č. br.1113 istog naziva, kulture, klase i površine upisane u z.k. ul.1234 k.o. Putovići na ime D.Z. sa 1/9 dijela i druga fizička lica zakonski suvlasnici sa odgovarajućim upisanim dijelovima, a stvarno vlasništvo K.M. I K.M.

Budući da je parcela k.č. n.p. 1644/2 k.o. Putovići (upisana u katastarskoj evidenciji H.M. sa ½ dijela i K.M. sa ½ dijela) po s.p. označena kao k.č. 1148/181 k.o. Putovići, upisana u korist Opštenarodna imovina sa 1/1 dijela, zatraženo je izjašnjenje Pravobranilaštva Bosne i

Hercegovine kao zakonskog zasupnika Bosne i Hercegovine. Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine u svom izjašnjenju navodi da u postupku raspolaganja državne imovine odluku donosi Vijeće Ministara BiH. U navedenom izjašnjenju je ukazano, između ostalog, i na Zakon o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom Bosne i Hercegovine te da je 12.04.2022. godine Visoki predstanik donio Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom BiH, u kojem je odredbama člana 1 propisano da se pod državnom imovinom podrazumijeva šuma i šumsko zemljište. Odredbom člana 2 navedenog zakona propisano je da se bez obzira na odredbe bilo kojeg zakona ili propisa, državnom imovinom može raspolagati Bosna i Hercegovina, kao njen titular, u skladu sa odredbama ovog zakona. Također je u istom naveden Zakon o pretvorbi društvene svojine koji nije stavljen van snage Zakonom o stvarnim pravima. Ustavni sud FBiH u svojoj odluci broj 26/08 (Sl. novine FBiH broj 36/09) je konstatovao da se ne može zanemariti činjenica da su šume i šumsko zemljište i dalje vlasništvo BiH, sve dok se ne donese novi propis koji će urediti to pitanje, jer u protivnom tako važan prirodni resurs ostaje nezaštičen.

Nemogućnost rješavanja imovinsko-pravnih odnosa na lokacijama budućih elektroenergetskih objekata odnosno nemogućnost vršenja prenamjene poljeprivrednog i šumskog zemljišta od strane Federalnog ministarstva poljeprivrede i šumarstva i nadležnih kantonalnih ministarstava, kao i raspolaganja vodama, značajno je usporilo, otežalo ili blokiralo planirane aktivnosti na rješavnju zahtjeva za odobrenje za građenje tako da realizacija HE Janjići može biti upitna.

Nakon razmatranja svih relevantnih pitanja identificiran je rizik sa velikom vjerovatnoćnom nastajanja:

- Okončanje eksproprijacije i pretvorbe zemljišta, iako u visokom statusu gotovosti uslovljeno je faktorima izvan kontrole koncesionara, na temelju odredbi člana 2. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom Bosne i Hercegovine. Prema ovom Zakonu, bez obzira na druge zakone ili propise, državnom imovinom može raspolagati isključivo Bosna i Hercegovina, kao njen titular. Zakon o pretvorbi društvene svojine nije ukinut Zakonom o stvarnim pravima.

Ustavni sud FBiH je u svojoj odluci broj: U-26/08 (Sl.Novine FBiH broj 36/9) utvdio je da šume i šumsko zemljište i dalje ostaju vlasništvo Bosne i Hercegovine sve dok se ne donese novi propis koji će urediti ovo pitanje.

Nakon rješevanja prethodnih pitanja, nastaviće se postupci izdavanja odobrenja za građenje za 6 faza i time će se stvoriti uslovi i pretpostavke za nastavak realizacije Projekta.

4. POTENCIJALNE KONCESIJE

4.1. Dodjela potencijalnih koncesija u zajedničkoj nadležnosti države BiH i Federacije Bosne i Hercegovine

Prema zakonu o koncesijama BiH („Službeni glasnik BiH", br. 32/02) u slučaju da se koncesiono dobro prostire na FBiH i Republiku Srpsku i to za osiguranje infrastrukture i usluga, eksproprijacije privrednih resursa i objekata koji služe njihovom iskorištavanju financiranju, projektovanju, izgradnji i održavanju, Komisija za koncesije djeluje u svojstvu Zajedničke komisije za koncesije.

U tom slučaju Zajednička komisija za koncesije se prema Zakonu o koncesijama BiH sastoji od sedam (7) članova. Tri člana su iz Komisije za koncesije BiH a ostali članovi su iz Komisije za koncesije FBiH, Republike Srpske iz komisije Brčko Distrikta.

Trenutno su formirane tri zajedničke Komisije za koncesije, na nivou države Bosne i Hercegovine. U dvije zajedničke komisije bili su uključeni i članovi Komisije za koncesije Federacije BiH, i to za HE "NOVAKOVIĆI" i HE "ZAPEČE" na rijeci Ugar, koja se u tom dijelu hidrocentrala nalazi na liniji dva entiteta. Obzirom da su se predstavnici iz Komisije za koncesije Republike Srpske odazvali samo na prve dvije sjednice i da u daljem radu nisu htjeli učestvovati, aktivnosti na ova dva koncesiona projekta od strane zajedničke komisije nisu nikada završeni, a Komisija nije nikada završila svoj rad niti je ista rasformirana. U treću zajedničku komisiju koja je formirana na nivou BiH i odnosi se na HE "BUK BIJELA" nisu uključeni članovi Komisije za koncesije Federacije BiH.

4.2. Dodjela potencijalnih koncesija u Federaciji Bosne i Hercegovine

U ovom dijelu Izvještaja, ukazat ćemo na potencijalne koncesije u Federaciji Bosne i Hercegovine, a koje su u proteklom periodu bile planirane ili se počelo sa njihovom realizacijom. Na teritoriji Bosne i Hercegovine skoncentrisana su ekonomski značajna prirodna bogatstva, te se shodno tome planirala izgradnja niza infrastrukturnih projekata koji bi duže vrijeme koristili ekonomskom i društvenom razvoju. Vlada Federacije BiH je ranije, a u vezi koncesioniranja određenih projekata donijela više odluka kojim se u cilju dugoročnijeg osiguranja električne energije radi zadovoljavanja vlastitih potreba i pokrivanja deficita električne energije koji će nastati usljed gašenja termoblokova, te osiguranja pozicije Federacije Bosne i Hercegovine na unutrašnjem i regionalnom tržištu elektične energije donijela Odluku o proglašenju javnog interesa i pristupanju pripremi i izgradnji prioritetnih elektroenergetskih objekata u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", br. 8/10, 34/11, 20/15, 89/17, 67/21 i 22/23), kao i Odluku o proglašenju javnog interesa pristupanju pripremi izgradnje elektroenergetskih objekata, izboru strateških partnera i pristupanju dodjeli koncesija („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", br. 60/06 i 67/21). Proglašen je javni interes za izgradnju slijedećih elektroenergetskih objekata: HE Ustikolina 64MW, HE Vranduk 19,63 MW, HE Unac (Rmanj Monastir) 74MW, CHE Vrilo 66 MW, CHE Kablić 52 MW, HE Vrhpolje 80 MW, HE Bjelimići 2x50 MW, HE Čaplje 12 MW, HE Han skela 12 MW, HE Vinac 11 MW, HE Babino Selo 11,5 MW, HE Ugar Učće 12 MW, HE Vrletna Kosa 11,2 MW, PHE Bjelimići 2x300 MW, HE Kovanići 12,2 MW. Vlada FBiH na svojoj sjednici od 15.09.2022. godine donijela Zaključak

kojim je procijenjeno postojanje javnog interesa za izgradnju dodatnih kapaciteta Međunarodnog aerodroma Sarajevo metodom koncesije.

Postupak dodjele koncesije vodi resorno ministarstvo, dok se Komisija za koncesije uključuje u postupak u toku davanja određenih odobrenja, što zavisi od toga po kojem se modelu koncesija dodjeljuje. Ako se koncesija dodjeljuje putem javnog oglašavanja (tendera), Komisija odobrava sadržaj javnog poziva koji je sačinilo resorno ministarstvo. Ako je riječ o samoinicijativnoj ponudi, Komisija daje resornom ministarstvu ovlaštenje za pregovore sa samoinicijativnim ponuđačem.

S tim u vezi, nadležnosti Komisije čine neposredno odobravanje određenih radnji u postupku dodjele koncesije, koje provodi nadležno ministarstvo po samoinicijativnoj ponudi ili po javnom pozivu, što uključuje odobravanje Studije izvodljivosti, odobravanje sadržaja i raspisivanja javnog poziva, davanje ovlaštenja za pregovore sa ponuđačem, te odobravanje sadržaja ugovora o dodijeljenoj koncesiji. Želimo ponovo naglasiti da od dana donošenja Zakona o koncesijama FBiH do danas nijedno ministarstvo nije pokrenulo postupak dodjele koncesije putem javnog oglašavanja (tendera).

Od gore navedenih koncesionih projekata za koji je Vlada Federacije BiH utvrdila javni interes za izgradnju, aktivnosti su bile samo na slijedećim projekatima:

4.2.1. Izgradnja Hidroelektrana HE Glavatičevo, 3x9,5 MW, HE Bjelimići, 2x50 MW i PHE Bjelimići 2x300 MW – sve na gornjem toku rijeke Neretve

Odlukom Vlade FBiH broj: 553/06, od 28.09.2006. godine dodjela koncesije za izgradnju ovih hidroelektrana utvrđeno je da će se postupak dodjele koncije provesti na osnovu samoincijativne ponude INTRADE ENERGIJA d.o.o. Sarajevo, a u skladu sa članom 28. Zakona o koncesijama. Obzirom da su pregovori sa koncesionarom Intrade energija doo Sarajevo prekinuti, Vlada FBiH je Odlukom broj: 1290/2021, od 19.08.2021. godine donijela Odluku o izmjenama i dopuni Odluke o proglašenju javnog interesa, pristupanju pripremi izgradnje elektroenergetskih objekata, izboru strateških partnera i pristupanju dodjeli koncesija, a kojom Odlukom se pristupa dodjeli koncesije putem samoinicijativne ponude za izgradnju, po osnovu samoinicijativne ponude JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo.

Vlada FBiH je ovlastila Federalno ministarstvo za energiju, rudarstvo i industriju da kao koncesionar pripremi okvir za pregovore sa ponuđačem i za postupak dodjele koncesije za pomenute hidroelektrane.

4.2.2. Crpna hidroelektrana (CHE) „Vrilo", snage 66MW na rijeci Šuici

Vlada FBiH je donijela Odluku o proglašenju javnog interesa, pristupanju pripremi izgradnje elektroenergetskih objekata, izboru strateških partnera i pristupanju dodjeli koncesija. Tačkom I Odluke o pripremi i izgradnji CHE „Vrilo" („Službene novine FBiH, br. 17/10), utvrđeno je da će Javno preduzeće Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar biti nosilac aktivnosti pripreme i realizacije izgradnje elektroenergetskog objekta: CHE „Vrilo", uključujući i aktivnosti pribavljanju koncesije. Tačkom V Odluke definirano je da će, u skladu sa zakonom o koncesijama, Vlada FBiH, na osnovu prethodne saglasnosti vijeća Općine Tomislavgrad donijeti posebnu odluku o pristupanju o postupku dodjele koncesije za izgradnju CHE „Vrilo".

Parlament FBiH donio je Odluku o prihvaćanju zaduženja po sporazumu o zajmu i projektu između Kreditanstalt fur Wiederaufbau (KfW), Bosne i Hercegovine, FBiH, i Javnog preduzeća „Elektroprivreda Hrvatske Zajednice Herceg – Bosne" d.d. Mostar, broj: 01-02-02-327/14, od 16.06.2014. godine („Službene novine FBiH, br. 51/14) u iznosu od 100 miliona EUR-a za izgradnju crpne Hidroelektrane Vrilo.

Nakon okončanih pregovora, analize i provjere elemenata iz Završnog zapisnika broj: UP/I-05-17-48/17 od 07.05.2021. godine Komisija za koncesije je na sastanku održanom 07.07.2021. godine za CHE Vrilo 66 MW na rijeci Šuici utvrdila slijedeće:

- da pregovori između Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije i privrednog društva JP EP HZ-HB d.d. Mostar nisu uspjeli. U skladu sa svim provedenim aktivnostima na sastancima pregovaračkih timova, Komisije Koncesora i Koncesionara za vođenje pregovora se nisu usaglasile u vezi osnovnih dijelova Ugovora kao i niza drugih otvorenih pitanja koja nisu usaglašena a što je detaljno opisano u zapisnicima s održanih sastanaka i pisanoj prepisci između stranaka u postupku. Na taj način privredno društvo JP „Elektroprivreda HZ HB"d.d. Mostar je odustalo od gradnje CHE Vrilo i vraćen je zajam Kreditanstalt fur Wiederaufbau (KfW) u iznosu od 100 miliona EUR-a za izgradnju crpne Hidroelektrane Vrilo.

4.2.3. Hidroelektrana „Kovanići", snage 12,2MW na rijeci Bosni

Hidroelektrana „Kovanići" na rijeci Bosni je u strateškom opredjeljenju FBiH da preko JP „Elektroprivreda BiH" d.d. Sarajevo, realizuje ovaj koncesioni projekat.

Federalno ministarstvo okoliša i turizma je u skladu sa članom 40. i članom 70. Zakona o zaštiti okoliša ("Službene novine FBiH", br.15/21) na svojoj web stranici dana 12.04.2022. godine stavilo na uvid Zahtjev za prethodnu procjenu utjecaja na okoliš za Projekat izgradnje HE Kovanići, na rijeci Bosni, 25 km nizvodno od grada Zenica, investitora Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo.

4.2.4 HE BEGOV HAN, u općini Žepče

Aktom broj: UP/I-05-17-549/18 od 25.09.2019. godine, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije (FMERI) je od Komisije za koncesije Federacije BiH zatražilo Odluku o ovlaštenju za pregovore o dodjeljivanju koncesije za Begov Han Privrednom društvu „DVORAC ENERGIJE" d.o.o. Kiseljak u općini Žepče. Na sjednici Komisije dana 30.11.2019. godine, donijeta je Odluka broj: 01-2- 49-2-90-14/18, kojom se Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije daje ovlaštenje za pregovore sa ponuđačem DVORAC ENERGIJE d.o.o. Kiseljak za dodjelu koncesije na osnovu samoinicijativne ponude za objekat HE BEGOV HAN ukupne snage 9,8 MW, u općini Žepče.

Komisija za koncesije Federacije BiH je smatrala da nema smetnji za davanje odobrenja za pregovore i da Koncesor – Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije može pokrenuti postupak pregovaranja sa ponuđačem.

Stupanjem na snagu Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji BiH objavljen u „Službenim novinama Federacije BiH", br. 61/22, a koji je stupio na snagu 04.08.2022. godine, obustavlja se izdavanje dozvola za male hidroelektrane, izuzev za male hidroelektrane na gravitacionim vodovodima. Ovim dopunama zakona, kao mala hidroelektrana (mHE) je hidroenergetski objekat instalisane snage do i uključivo 10 MW. Prema tome, a prema projektovanoj snazi HE Begov Han, istoj se ne bi mogla izdati energetska dozvola, jer je hidroelektrana Begov Han, snage od 9,8 MW (to jest manja je od

10 MW). Na ovaj način se nameće potreba za obustavljanjem postupka dodjele koncesije, jer se istoj ne bi mogla izdati energetska dozvola.

Komisija za koncesije je Vladi Federacije BiH predložila da Vlada FBiH zaduži Federalno ministartvo energije, rudarstva i industrije da izradi Studiju ekonomske opravdanost poveća projektovanu snagu HE Begov Han na rijeci Bosni, Općina Žepče, te da nakon toga Vlada Federacije BiH donese Odluku o provođenju postupka javnog pozivanja (tenderski postupak) propisanog Zakonom o koncesijama, i člana 8. do člana 30. Pravilima o postupku dodjele koncesija.

4.2.5 HE „Mostarsko Blato" Mostar, snage 60MW na rijeci Lištici

HE „Mostarsko blato" je izgrađena i stavljena u funkciju ali bez dozvole za rad koju izdaje Regulatorna komisija za energiju Federacije BiH (FERK). Dozvola se nije mogla izdati jer ne postoji ugovor o koncesiji.

Vlada Federacije BiH je na prijedlog Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, na svojoj 71. sjednici održanoj 10.01.2013. godine donijela Odluku o proglašenju javnog interesa i davanju suglasnosti za pristupanje postupku dodjele koncesije za HE „Mostarsko blato" 60 MW na rijeci Lištici („Službene novine Federacije BiH", br. 5/13), kojom se Komisija za koncesije Federacije BiH i Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije zadužuju za realizaciju ovog koncesionog projekta. Također, ovom Odlukom ovlašteno je Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije da u svojstvu koncesora vodi pregovore i postupak dodjele koncesije sa JP „Elektroprivreda HZ HB" d.d. Mostar.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije (FMERI) je (aktom broj: 05-1-73406/12-1 od 28.02.2013.) uputilo zahtjev Komisiji za odobrenje pregovora sa samoinicijativnim ponuđačem, koja je nakon razmatranja isti vratila na dopunu tražeći da se u smislu člana 9. Zakona o koncesijama imenuju dva promjenljiva člana Komisije sa liste Gradskog vijeća Mostara, jer je, u smislu člana 5. Zakona, za dodjelu koncesije koja se u cijelosti ili pretežno nalazi na području jedne općine ili se posljedice dodjele koncesije odnose pretežno na tu općinu, za donošenje odluke o pristupanju dodjele koncesije potrebna suglasnost općinskog vijeća lokalne zajednice. Ovom prilikom Komisija je dala primjedbe i sugestije na Okvir za pregovore sa samoinicijativnim ponuđačem JP „Elektroprivreda HZ HB" d.d. Mostar sačinjen od strane Ministarstva. Ministarstvo je sačinilo novi Okvir za pregovore u skladu sa datim primjedbama i sugestijama, ali ni do danas nisu imenovani promjenljivi članovi Komisije.

4.2.4. Izgradnja terminala A Međunarodnog aerodroma Sarajevo

Vlada FBiH na svojoj sjednici od 15.09.2022. godine donijela Zaključak kojim je procijenjeno postojanje javnog interesa za izgradnju dodatnih kapaciteta Međunarodnog aerodroma Sarajevo metodom koncesije. Federalno ministarstvo prometa i komunikacija je Komisiji za koncesije dostavio akt broj: 11-45-441-3/22, a kojim je traženo da damo mišljenje u pogledu „Odluke o pristupanju dodjele koncesije izgradnje terminala A na Međunarodnom aerodromu Sarajevo". Mišljenje Komisije za koncesije je da dopis kojim je inicirano donošenje Odluke o pristupanju dodjele koncesije ima manjkavosti na koje smo ukazali. Sam naziv akta, koji je nazvan „Inicijativa za rješavanje podkapacitiranosti na MAS i Odluke o pristupanju dodjele koncesije izgradnje terminala A na Međunarodnom aerodromu Sarajevo je trebao biti naslovljen kao Prijedlog za pristupanje dodjele koncesije, kako je to propisano odrdedbom

člana 5. Zakona o koncesijama Federacije BiH (Službene novine FBiH, br. 40/02 i 61/06) i odredbom člana 4. Pravila o postupku dodjele koncesije (Službene novine FBiH, br.68/06 i 87/11).

Prilikom realizacije koncesionih projekata prvi akt koji se donosi je Odluka o pristupanju dodjele koncesija za određeno dobro. Prema odredbi člana 5. stav 4. Zakona o koncesijama Federacije BiH, Odluku o pristupanju dodjele koncesije kada se to dobro nalazi u cjelosti ili pretežno na području jedne općine, odnosno kada se posljedice dodjele koncesije odnose pretežno na tu općinu donosi Vlada Federacije BiH na prijedlog resornog ministra i uz prethodnu saglasnost općinskog vijeća lokalne zajednice na čijem području se dodjeljuje koncesija. Shodno tome, u ovoj Odluci se ne može navoditi da se ovlašćuje ili zadužuje JP Međunarodni aerdorom „SARAJEVO" da inicira prema Općini Ilidža davanje saglasnosti na predmetnu koncesiju. Shodno odredbi člana 5. stav 4. Zakona o koncesijama, saglasnost se mora imati u trenutku kada se prijedlog upućuje vladi. Pored saglasnosti Općinskog vijeća općine, u ovom slučaju Općine Ilidža, uz prijedlog za donošenje Odluke o pristupanju postupku dodjele koncesije potrebno je priložiti i procjenu postojanja javnog interesa. Procjenu postojanja javnog interesa vrši Koncesor na osnovu izrađene studije ili predstudije ekonomske opravdanosti ili hitnosti pružanja usluga ili postojanja infrastrukture za javnu upotrebu, a sve shodno članu 4. stav 3. Pravila o postupku dodjele koncesije.

Prema tome, uz Prijedlog resornog ministra za donošenje Odluke o pristupanju dodjele koncesije, mora se vladi dostaviti i:

- Prethodna saglasnost Općinskog vijeća Ilidža, kao lokalne zajednice na čijem području se dodjeljuje koncesija i
- Procjena postojanja javnog interesa.

Nakon što Prijedlog za pristupanje dodjele koncesije bude dopunjen sa potrebnim dokumentima, za konkretan slučaj izgradnje terminala A Međunarodnog aerodroma Sarajevo, Vlada FBiH može donijeti predmetnu odluku na osnovu člana 6. Zakona o koncesijama, jer je već u prvom stavu ovoga člana definisano da Vlada Federacije BiH odlučuje o dodjeli koncesije, između ostalog i za dogradnju i korištenje aerodroma. Prema tome, ako izgradnja terminala A spada u dogradnju Međunarodnog aerodroma „Sarajevo", ista se može izvesti kao koncesioni projekat. Shodno tome, u preambuli Odluke treba navesti i član 6. Zakona o koncesijama Federacije BiH.

Prema članu 23. Zakona o koncesijama, koncesor izrađuje Studiju ekonomske opravdanosti za projekat koji se realizuje kao koncesioni projekat, s time da koncesor može povjeriti izradu studije ustanovi čiji stručni kadar može dati najveći doprinos i sačiniti kvalitetnu Studiju ekonomske opravdanosti sa svim sastavnim dijelovima koji su detaljno navedeni u Pravilima o postupku dodjele koncesije. Studiju ekonomske opravdanosti, Koncesor dostavlja Komisiji za koncesije na razmatranje i odobravanje, a što također trebate u predmetnoj Odluci navesti, jer je Studija o ekonomskoj opravdanosti okosnica i vodilja za sav tok Tenderskog postupka, koji je predviđen za dodjelu ove koncesije.

U obrazloženju Odluke se navodi da bi terminal A, čija je izgradnja predmet koncesionog projekta prešao u vlasništvo Društva nakon 25 godina korištenja od strane koncesionara. Ovo treba brisati, jer će vrijeme trajanja Ugovora o koncesiji i korištenja izgrađenog Terminala A od strane koncesionara proisteći iz rezultata studije o ekonomskoj opravdanosti. Ugovor o koncesiji se zaključuje na period koji ne može biti duži od 30 godina. Također, treba naglasiti činjenicu da predmet koncesionog dobra, nakon isteka koncesionog ugovora prelazi u vlasništvo Federacije BiH, a ne u vlasništvo Društva.

Federalno ministarstvo prometa i komunikacija je Komisiji za koncesije je dostavio akt broj: 11-45-1725-1/22, kojim je traženo da Komisija za koncesije da ovlaštenje za pregovore sa

ponuđačem, a uzimajući u obzir da je Vlada FBiH na svojoj sjednici od 15.09.2022. godine donijela Zaključak kojim je procijenjeno postojanje javnog interesa za izgradnju dodatnih kapaciteta Međunarodnog aerodroma Sarajevo metodom koncesije. Na ovaj dopis je sačinjen Odgovor. Zahtjev za dobivanje ovlaštenja za pregovore sa ponuđačem nije u skladu sa odredbama člana 28. Zakona o koncesijama Federacije BiH (Službene novine FBiH, br. 40/02 i 61/06) i odredbama čl. 31. i 33. Pravila o postupku dodjele koncesije (Službene novine FBiH, br.68/06 i 87/11). Shodno odredbama Zakona i Pravila o postupku dodjele koncesije, u slučaju kada ponuđač podnese prijedlog za koncesiju za koju nije raspisan javni poziv, Koncesor, ukoliko procijeni postojanje javnog interesa, uz zahtjev za dobivanje ovlaštenja za pregovore sa ponuđačem podnosi i okvir za pregovore koji predstavlja minimum zahtjeva Koncesora u pogledu obezbjeđenja procijenjenog javnog interesa za predmetnu koncesiju.

Iz predmetnog dopisa i dokumenta koji je sačinio ponuđač IMEXAN GmbH Austrija, uočava se da se radi o pismu namjere za sprovođenje strateškog-javnog-privatnog partnerstva između društva ACS d.o.o. Sarajevo i JP Međunarodni aerodrom Sarajevo d.o.o. Sarajevo. Dakle, radi se o pismu namjere za sprovođenje strateškog-javnog-privatnog partnerstva, a ne samoinicijativnom prijedlogu za dodjelu koncesije. Ovakav zahtjev je i u suprotnosti sa Zaključkom vlade Federacije BiH, broj: 1359/2022, od 15.09.2022. godine, jer je istim procijenjeno postojanje javnog interesa za izgradnju dodatnih kapaciteta Međunarodnog aerodroma Sarajevo metodom koncesije, a ne metodom javno-privatnog partnerstva.

Zbog svega gore navedenog, navedeni akt se ne može razmatrati kao Zahtjev za dobivanje ovlaštenja za pregovore sa ponuđačem, kako je to propisano Zakonom o koncesijama i Pravilima o postupku dodjele koncesija.

Ukazano je i to da Zakon o javno-privatnom partnerstvu u Federaciji BiH je usvojen tek u formi nacrta u Parlamentu Federacije BiH, pa je ovakvo pismo namjere preuranjeno, odnosno ova materija nije normirana na nivou Federacije BiH.

4.3. Realizacija potencijalnih koncesija

Porazna je činjenica da je na samo 6 od više od 15 potencijalnih koncesionih projekata bilo određenih aktivnosti i to sve po samoinicijativnoj ponudi potencijalnih koncesionara, a da niti jedan od tih 6 započetih aktivnosti nije rezultirala potpisanim Ugovorom o koncesiji. S toga, ponovo skrećemo pažnju Vladi Federacije BiH da naloži resornim ministarstvima da planiraju i rade na izradi Studija ekonomske opravdanosti za potencijalne koncesione projekte, koja Studija će se kasnije kada prođe sve verifikacije ponuditi putem javnog poziva potencijalnim koncesionarima. Samo na ovaj način se može ostvariti cilj i svrha Zakona o koncesijama, a to je da se stvori transparentan, nediskriminatoran i jasan pravni okvir za određivanje uslova pod kojima se domaćim i stranim pravnim licima mogu dodjeljivati koncesije i stimulisanje ulaganja stranog kapitala u Federaciji BiH. U ovom dijelu možemo navesti i činjenicu da su članom 37. Zakona o koncesijama (prijelazne i završne odredbe) propisano da privredna društva koja u obavljanju svoje djelatnosti već koriste prirodna bogatstva, dobra u općoj upotrebi ili obavljaju svoje djelatnosti od općeg interesa, bila u obavezi da zaključe ugovor o koncesiji bez provođenja postupka propisanog Zakonom (tenderski postupak, samoinicijativna ponuda), i to u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu Zakona, na način da je dovoljno samo da podnesu zahtjev za zaključenje ugovora. U tom slučaju se ugovor potpisuje na rok od pet godina. Ovu odredbu Ugovora niko od postojećih korisnika resursa nije iskoristio, tako da se nameće zaključak da isti koriste prirodna bogatstva, dobra u opštoj upotrebi ili obavljaju djelatnosti od općeg interesa, bez

plaćanja koncesione naknade. S tim u vezi, posebne aktivnosti bi se trebale provoditi u pravcu toga da se postojeći korisnici resursa Federacije BiH uključe i potpišu adekvatne koncesione ugovore. Obzirom da je istekao rok u kojem su postojeći korisnici prirodnih bogatstava, dobara u općoj upotrebi ili koji obavljaju djelatnost od općeg interesa mogli po pojednostavljenom postupku potpisati koncesioni ugovor, na njih se sada odnose odredbe Zakona kojim se propisuje dodjela koncesije redovnim putem.

Kroz ovaj izvještaj smo ukazali na probleme pri realizaciji projekata HE Janjići, HE Vranduk i Regionalni vodovod „Plava voda" zbog nemogućnosti eksproprijacije zemljišta ili prenamjene poljeprivrednog i šumskog zemljišta u građevinsko od strane nadležnih federalnih i kantonalnih ministarstava, a što je ograničeno Zakonom o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom ("Službeni glasnik BiH", br. 18/2005, 29/2006, 85/2006, 41/2007, 74/2007, 99/2007, 58/2008 i 22/2022).

U članu 1, tačka 4 gore navedenog zakona propisano je da rijeke, šume i šumsko zemljište, za koje je Ustavni sud Bosne i Hercegovine utvrdio svojim odlukama u predmetima broj: U-9/19 i br: U- 4/21 predstavljaju državnu imovinu. Članom 2 istog zakona propisano je da državnom imovinom može raspolagati isključivo Bosna i Hercegovina kao njen titular. Odredbe člana 4 Zakona propisuju da privremena zabrana raspolaganja državnom imovinom u skladu s ovim zakonom ostaje na snazi do stupanja na snagu zakona na državnom nivou kojim se uređuju prava vlasništva i upravljanja državnom imovinom, a koji bi usvojila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, odnosno sve dok visoki predstavnik drukčije ne odluči.

Nemogućnost rješavanja imovinsko-pravnih odnosa na lokacijama budućih elektroenergetskih objekata zbog nemogućnosti eksproprijacije i prenamjene poljeprivrednog i šumskog zemljišta od strane nadležnih federalnih i kantonalnih ministarstava, značajno je blokiralo planirane aktivnosti uslijed čega može biti upitna i realizacija budućih koncesija.

S tim u vezi, potrebno je da se pokuša pronaći rješenje vezano za ovu problematiku, na način da se omoguće radovi na ovim parcelama, a da se ne mijenja njihova namjena ili titular vlasnika ovih parcela. U rješavanje ovih pitanja moraju biti uključena federalna i kantonalna ministarstva.

5. ODLUKE, ODGOVORI I STRUČNA MIŠLJENJA KOMISIJE PO RAZNIM PITANJIMA

U izvještajnom periodu Komisija je dala odgovore na razna pitanja udruženjima, federalnim ministarstvima, Vladi Federacije, koji se odnose na primjenu Zakona o koncesijama i podzakonskih akata u vezi koncesija i to:

5.1. Zahtjev U.G."Zašto Ne"- Sarajevo

Komisija za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine je zaprimila akt, U.G. "Zašto Ne" - Sarajevo, 12.03.2024. godine, a kojim se od Komisije za koncesije Federacije BiH zahtjeva pristup informaciji - dokumentu o broju državnih službenika koji su učestvovali na obukama/radionicama o unapređenju digitalne pismenosti u cilju efikasnijeg obavljanja službenih poslova i usluga građanima u 2023. godini, te datum, naziv i organizatora obuke/radionice. Takođe su tražili informaciju koliko je e-usluga naša institucija pružila građanima i biznisima u 2023. godini. Rad Komisije za koncesije Federacije BiH je u skladu sa Zakonom o koncesijama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH" broj: 40/02 i 61/06), javan, te Komisija za koncesije Federacije BiH po zahtjevima za pristup informacijama sa kojima raspolaže postupa u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine. U tom smislu Komisija za koncesije Federacije BiH svakom fizičkom i pravnom licu omogućava pristup informacijama koje su pod kontrolom Komisije za koncesije Federacije BiH. U toku razmatranja predmetnog zahtjeva, Komisija za koncesije Federacije BiH je utvrdila da se može odobriti pristup traženim informacijama, odnosno podacima koje je tražio podnosilac zahtjeva, a sve u skladu sa članom 14. stav (1) i stav (2) Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji BiH.

S tim u vezi, Rješenjem broj: 01-2-45-38-2/24 od 19.03.2024.godine odobren je pristup informacijama po Zahtjevu U.G."Zašto Ne" – Sarajevo te su tražene informacije dostavljene podnosiocu zahtjeva uz ovo rješenje.

5.2. Izjašnjenje na Inicijativu za uspostavu jedinstvenog registra za koncesije FBiH

Komisija za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine je zaprimila akt Federalnog ministarstva prostornog uređenja broj: 03-04-434/2024 od 05.03.2024. godine kojim se, na prijedlog Fondacije Atelje za društvene promjene – ACT iz Sarajeva, traži izjašnjenje na Inicijativu za uspostavu jedinsvenog registra registra za koncesije FBiH.

Komisija za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine, aktom broj: 01-2-45-33-2/24 je Vladi FBiH i Federalnom Ministarstvu prostornog uređenja, dana 19.03.2024. godine dostavila Izjašnjanje kako slijedi:

„Komisija za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine podržava svaku ideju koja ima za cilj uspostavu transparentnosti i odgovornosti javnih organa, kako bi se olakšali administrativni procesi i utvrdila veća učinkovitost organa uprave.

Već ranije je Komisija za koncesije Federacije BiH poduzimala aktivnosti s ciljem uspostave registra koncesija na nivou Federacije Bosne i Hercegovine, te su u tom pravcu poslati upiti prema kantonalnim vladama i resornim ministarstvima, sa zahtjevom za dostavu podataka o koncesijama koje su date sa nivoa kantona. U toj namjeri nismo uspjeli, iz razloga što kantonalnim zakonima o koncesijama nije predviđena obaveza dostavljanja podataka o koncesijama federalnim organima (Vladi FBiH, Ministarstvima ili Komisiji za koncesije

Federacije BiH), a što su kantonalne Vlade i resorna Ministarstva odnosno kantonalne Komisije za koncesije iskoristile, te nam uskratile te podatke.
Isto tako, činjenica je da Zakonom o koncesijama Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH, broj: 40/02 i 61/06) i podzakonskim propisima nije predviđena uspostava i vođenja registra koncesija za područje Federacije Bosne i Hercegovine. Naprotiv, odredbom člana 71. Pravila o postupku dodjele koncesija (Službene novine Federacije BiH, broj: 68/06 i 87/11), utvrđeno je da kopiju ugovora o koncesiji radi jedinstvenog registra koncesionih ugovora na nivou Bosne i Hercegovine, Komisija za koncesije Federacije BiH će u roku od 7 dana od dana prijema, dostaviti Komisiji za koncesije Bosne i Hercegovine. Ali ovaj registar na nivou Bosne i Hercegovine nije nikada uspostavljen, pa smatramo da bi ovu inicijativu trebalo uputiti prema Komisiji za koncesije Bosne i Hercegovine, te da oni preuzmu ulogu vođenja jedinstvenog registra na nivou Bosne i Hercegovine, koja je jedinstveno ekonomsko područje. U tom pravcu, Komsija za koncesije Federacije BiH je spremna učiniti sve u granicama svojih mogućnosti da se uspostava registra na nivou Bosne i Hercegovine provede.
Opreza radi, iistakli smo da je na web stranici koncesije.transparentno.ba, već uspostavljen registar koncesija na nivou Bosne i Hercegovine, koji nije potpun, ali pokazuje da ovakve ideje već imaju određeni stepen realizacije i da su koncesije u Bosni i Hercegovini dijelom već javno dostupne."

5.3. Upit Braniteljske zadruge Zlatna feta

Komisija za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine je zaprimila akt Braniteljske zadruge Zlatna feta po pitanju dodjele zemljišta na koncesiju za hipodrom – otvaranje terapijskog jahanja za djecu sa poteškoćama u razvoju i školu jahanja. Aktom broj 01-2-45-56-2/24 od 28.06.2024. godine dostavili smo Informaciju podnosiocu zahtjeva te ih izvjestili da je nadležnost za dodjelu koncesije za korištenje poljoprivrednog zemljišta na Vladi Kantona 10, te u tom pravcu se trebaju obratili resornom Ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva za dodjelu koncesije. Isto tako, bez saglasnosti Općinskog vijeća lokalne zajednice na čijem području se dodjeljuje koncesija, nije moguće pristupiti pokretanju postupka dodjele koncesije. Komisija za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine je upoznala podnosioca zahtjeva da ne može uticati na Odluke Općinskog vijeća i to kako će oni glasati te ih uputila na nastavak razgovore sa Općinskim načelnikom, vijećnicima i resornim ministarstvom radi iznalaženja najboljeg rješenja za njihove zahtjeve.

6. SARADNJA SA RESORNIM MINISTARSTVIMA I DRUGIM TIJELIMA

U izvještajnom periodu Komisija je kroz realizaciju obaveza ostvarila neposrednu saradnju sa nadležnim ministarstvima Federacije BiH.

U svim prilikama, Komisija je kontinuirano ukazivala da se jako mnogo prirodnih bogatstava i dobara od općeg interesa, koristi za obavljanje usluge od općeg interesa, od strane privrednih društava bez ugovora o koncesijama, na osnovu jednostranih akata općinskih, kantonalnih i federalnih organa vlasti, a u slučajevima javnih preduzeća i bez tih akata.

Također je, koristeći navedena ovlaštenja, Komisija sa određenim sugestijama upućivala na nadležnost rješavanje zahtjeva privrednih društava, predstavnika kantonalnih i općinskih vlasti na nadležnost u kojima su iznijeti mnogi problemi u vezi korištenja prirodnih bogatstava i dobara u općoj upotrebi, od potrebe njihovog koncesioniranja do ne izvršavanja koncesionih ugovora od strane koncesionara.

Komisija je učestvovala u radu sjednica Vlade Federacije BiH kada je Vlada raspravljala o pitanjima u vezi koncesija, a spremna je učestvovati i u radu odbora i komisija vlade i oba doma Parlamenta Federacije BiH, kada će se razmatrali određeni dokumenti koje je pripemila Komisija ili Vlada Federacije BiH, a u vezi sa pitanjima o koncesijama.

Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH je na svojoj sjednici održanoj dana 05.02.2025. godine usvojio Izvještaje Komisije za koncesije FBiH za 2022. i 2023. godinu, a Dom naroda Parlamenta Federacije BiH je usvojio ove Izvještaje na sjednici održanoj 20.02.2025. godine sa predloženim zaključcima. Između ostalog usvojeno je da se pokrene postupak prijema Predsjednika Komisije za koncesije, da se izmjeni postojeći Zakon o koncesijama na način da se smanji broj članova Komsije sa 7 (sedam) na 3 (tri) člana, te da se formira interresorna radna grupa za izradu novog Zakona o koncesijama. Do momenta sačinjavanja ovog Izvještaja, Komisija za koncesije nema informacije u kojoj su fazi realizacija ovih zaključaka Parlamenta.

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ ZA 2024. GODINU

U skladu sa članom 15. Zakona o koncesijama Federacije Bosne i Hercegovine, sredstva za rad Komisije osiguravaju se u Budžetu Federacije.

Odobreni Budžet Federacije Bosne i Hercegovine za 2024. godinu objavljen je u „Službenim novinama Federacije BiH" broj 7/24, a iznos odobren Komisiji za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine iznosio je 399.814 KM.

Radi nedostatka sredstava na pojedinim pozicijama tražena su sredstva iz tekuće rezerve Vlade Federacije BiH, no ista do konca mjeseca Decembra nisu odobrena, te je dostavljena informacija Federalnom ministarstvu finansija o istom. Kako bi se osigurala nedostajuća sredstva, Federalno ministarstvo finansija je pripremilo materijal za Vladu FBiH temeljem kojeg je donesena Odluka o preraspodjeli sredstava iz Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2024. godinu, broj: V.broj: 2049/2024 od 30.12.2024. godine čime su osigurana sredstva za nesmetanu isplatu plaće uposlenicima Komisije za koncesije FBiH za mjesec Decmbar, te su tim putem dodjeljena sredstva u visini od 6.416 KM.

U konačnici, odobreni budžet Komisiji za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine za 2024. godinu iznosio je 406.230 KM, od čega se operativno u 2024. godini raspolagalo sa 405.503 KM, i to:

- 611000 Plaće i naknade troškova zaposlenih 346.599 KM
- 612000 Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi 29.231 KM
- 613000 Izdaci za materijal i usluge 27.100 KM
- 821300 Nabavka opreme 2.576 KM

Ostvareni rashodi po Godišnjem finansijskom izvještaju (završnom računu) za 2024. godine su iznosili **394.735,85 KM** ili 97 % od odobrenih sredstava za ovu godinu i to:

- 611000 Plaće i naknade troškova zaposl. 342.894 KM ili 99 % planiranih sredstava
- 612000 Doprinosi poslodavca i ost.doprin. 29.231 KM ili 100 % planiranih sredstava
- 613000 Izdaci za materijal i usluge 20.333 KM ili 75 % planiranih sredstava
- 821300 Nabavka opreme 2.396 KM ili 73 % planiranih sredstava

Analizirajući pojedinačno ostvarene rashode po Ekonomskim kodovima utvrđeno je slijedeće:

- Izvršenje Budžeta za 2024. godinu kretalo se u okviru odobrenih sredstava tako da nije bilo prekoračenja u potrošnji sredstava ni po kom osnovu,
- Smatramo da smo racionalno raspolagali odobrenim budžetskim sredstvima
- Napominjemo da u Komisiju za koncesije FBiH još uvijek nisu izabrani svi članovi (trenutno nedostaje 5 članova Komisije), tako da je trenutni broj uposlenih 7, dok je planirano ukupno 12 uposlenika.

Tabela 1.

GODIŠNJI ISKAZ O IZVRŠENJU BUDŽETA

Period izvještavanja od 01.01.2024.-31.12.2024. godine

Rb.	Broj konta	Pozicija	Planirano	Ostvareno	Index
RASHODI I IZDACI PO EKONOMSKIM KATEGORIJAMA			**406.230**	**394.736**	**97**
A	**610000 - TEKUĆI RASHODI**		**402.930**	**392.340**	**97**
1.	611000	**Plaće i naknade**	**346.599**	**342.894**	**99**
1.1.	611100	Bruto plaće i naknade	277.574	274.894	99
1.2.	611200	Naknade troškova zaposlenih	69.025	68.000	99
2.	612000	**Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi**	**29.231**	**29.112**	**100**
3.	613000	**Izdaci za materijal i usluge**	**27.100**	**20.333**	**75**
3.1.	613100	Putni troškovi	2.000	1.673	84
3.2.	613200	Izdaci za energiju	3.500	2.373	68
3.3.	613300	Komunalne usluge	6.100	5.759	94
3.4.	613400	Nabavka materijala	2.300	1.728	75
3.5.	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	3.300	1.771	54
3.6.	613600	Unajmljivanje imovine i opreme	0	0	0
3.7.	613700	Izdaci za tekuće održavanje	3.000	1.278	43
3.8.	613800	Izdaci za osiguranje i platni promet	2.000	1.332	67
3.9.	613900	Ugovorene usluge	4.900	4.419	90
B	***821000 - KAPITALNI IZDACI***		**3.300**	**2.396**	**73**
1.	821300	Nabavka opreme	3.300	2.396	**73**
C	**1000280 - IZDACI ZA IZVRŠENJE SUDSKIH PRESUDA**		**0**	**0**	**0**
1.	613900	Ugovorene usluge	0	0	0
2.	613400	Drugi tekući izdaci	0	0	0

Tabela

RAČUN PRIHODA I RASHODA

Period izvještavanja od 01.01.2024. - 31.12.2024. godine

Rb	*Broj konta*	*Pozicija*	*Ostvareno u obrač. periodu tekuće godine*	*Ostvareno u obrač. periodu prethodne godine*	*Index*
		RASHODI	***392.340***	***374.569***	***104,74***
A	**610000**	**Tekući rashodi (1+2+3+4)**	**392.340**	**374.569**	***104,74***
1.	**611000**	**Plaće i naknade**	**342.894**	**313.400**	***109,41***
1.1.	611100	Bruto plaće i naknade	274.894	249.308	*110,26*
1.2.	611200	Naknade troškova zaposlenih	68.000	64.092	*106,10*
2.	**612000**	**Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi**	**29.112**	**26.177**	***111,21***
3.	**613000**	**Izdaci za materijal i usluge**	**20.333**	**28.439**	***71,50***
3.1.	613100	Putni troškovi	1.673	1.692	*98,88*
3.2.	613200	Izdaci za energiju	2.373	2.735	*86,75*
3.3.	613300	Komunalne usluge	5.759	6.155	*93,57*
3.4.	613400	Nabavka materijala	1.728	2.258	*76,52*
3.5.	613500	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	1.771	2.799	*63,28*
3.6.	613600	Unajmljivanje imovine i opreme	0	0	*0,00*
3.7.	613700	Izdaci za tekuće održavanje	1.278	3.044	*42,00*
3.8.	613800	Izdaci za osiguranje i platni promet	1.332	1.880	*70,85*
3.9.	613900	Ugovorene usluge	4.419	7.876	*56,10*
4.	**614000**	**Tekući transferi i drugi tekući rashodi**	**0**	**6.553**	***0,00***
4.1.	614800	Drugi tekući rashodi	0	6.553	*0,00*

Tabela 3.

POSEBNI PODACI O PLAĆAMA I BROJU ZAPOSLENIH

Period izvještavanja od 01.01.2024.-31.12.2024. godine

R.b.	OPIS	*Iznos u obrač. periodu tekuće godine*	*Iznos u obrač. periodu prethodne godine*
1	**UKUPNO (2+9+14)**	**304.006**	**275.485**
2	**Bruto plaće i naknade plaća (3+4+5)**	**274.894**	**249.308**
3	Neto plaće i naknade plaća	175.530	160.421
4	Akontacija poreza na dohodak	13.414	11.602
5	**Doprinosi na teret zaposlenih *(6+7+8)***	**85.950**	**77.285**
6	Za penzijsko i invalidsko osiguranje	47.134	42.382
7	Za zdravstveno osiguranje	34.657	31.163
8	Za zapošljavanje	4.159	3.740
9	**Doprinosi poslodavca (10+11+12+13)**	**29.112**	**26.177**
10	Za penzijsko i invalidsko osiguranje	16.636	14.958
11	Za zdravstveno osiguranje	11.090	9.972
12	Za zapošljavanje	1.386	1.247
13	Za benificirani radni staž	0	0
14	**Ostali doprinosi (na teret penzija i ostali doprinosi)**	0	0
15	**Prosječan broj zaposlenih na osnovu radnih sati**	**7**	**7**

Tabela 4.

BILANS STANJA na dan 31.12.2024. godine

R.b.	Broj konta	POZICIJA	*Iznos u obrač. periodu tekuće godine*	*Iznos u obrač. periodu prethodne godine*	Index
1		I AKTIVA			
2	100000	**A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe**	**42.850**	**46.891**	**91,38**
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	157	170	92,35
4	130000	Kratkoročna potraživanja	0	0	0,00
5	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa dr.	34.284	32.369	105,92
6	190000	Kratkoročna razgraničenja	8.409	14.352	58,59
7	0	**B. Stalna sredstva**	**22.684**	**23.216**	**97,71**
8	11000	Stalna sredstva	92.296	92.095	100,22
9	11900	Ispravka vrijednosti	69.612	68.879	101,06
10	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	22.684	23.216	97,71
11		**UKUPNA AKTIVA**	**65.534**	**70.107**	**93,48**
12		II PASIVA			
13	300000	**A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja**	**42.850**	**46.891**	**91,38**
14	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	14.609	17.851	81,84
15	340000	Obaveze prema djelatnicima	28.180	28.979	97,24
16	390000	Kratkoročna razgraničenja	61	61	100,00
17	500000	**C. Izvori sredstava**	**22.684**	**23.216**	**97,71**
18	510000	Izvori sredstava	22.684	23.216	97,71
19	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	0	0	0
20		**UKUPNA PASIVA**	**65.534**	**70.107**	**93,48**

8. ZAVRŠNE KONSTATACIJE, RAZMATRANJA I ZAKLJUČCI

Na osnovu naprijed navedenog, u Izvještaju o radu za 2024. godinu, slijede zaključci i konstatacije:

1. Komisija za koncesije je izvršila funkcije koje su u njenoj isključivoj nadležnosti, a to su: praćenje cjelokupnog rada koncesionara koji imaju Ugovore o koncesijama, odlučivanje o podnesenim zahtjevima u skladu sa Zakonom o koncesijama, saradnja sa drugim tijelima osnovanim po zakonima Federacije, praćenje i izvršenja Dokumenta o politici dodjele koncesija, obavještavanje Vlade Federacije BiH i njenih ministarstava o pitanjima iz oblasti koncesija.
2. Komisija za koncesije Federacije BiH je obavljala svoje funkcije u okviru obveza i ovlaštenja iz Zakona o koncesijama, kao i iz podzakonskih propisa iz oblasti koncesija, koji regulišu dodjelu i postupak provođenje koncesija.
3. Komisija je redovno izvještavala resorna ministarstva, koja su opredjeljena od strane Vlade Federacije BiH kao koncesori za pojedine dodjeljene koncesije o cjelokupnom radu koncesionara.
4. Parlament Federacije BiH je prilikom usvajanja Izvještaja o radu Komisije za koncesije za 2022. godinu, kao i prilikom usvajanja Izvještaja za 2023. godinu usvojio zaključke iz Izvještaja sa klauzolom „da se traži od Vlade FBiH i drugih nadležnih organa i institucija da u svom djelovanju poduzmu radnje i aktivnosti povodom navedenih zaključaka" (Zaključak Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH broj: 01-30-2160/23, 1370/24, od 07.02.2025. godine) i koji su i dalje aktuelni, to jest:
    a. Definisati Komisiju za koncesije kao stalno tijelo Federacije BiH za oblasti koncesija i javno – privatno partnerstvo sastavljenu od tri (3) stalna člana (dosadašnje rješenje od sedam stalnih članova komisije, sa pridodatim promjenljivim članovima je neracionalno, neefikasno i čini preglomazno tijelo od 9 članova, za čime nema potrebe). Efikasnije i racionalnije je rješenje po uzoru na Regulatornu komisiju za energiju (FERK), koja uspješno obavlja daleko veći obim poslova sa samo tri člana.
    b. Zbog naprijed navedenog, hitno izmjeniti samo član 9. Zakona o koncesijama u kome bi se broj sedam zamjenio brojem tri, a nakon toga izvršiti prijem novih članova u Komisiji za koncesije na temelju tog novog zakonskog broja članova Komisije.
    c. Da bi se aktivirao sustav dodjele Koncesija od strane federalnih ministarstava pristupiti izradi novog cjelovitog Zakona o koncesijama. U tom cilju, a zbog složenosti i multidisciplinarnosti koncesione materije neophodno je da NACRT Zakona o koncesijama pripremi interresorna radna grupa (IRRG) formirana od strane Vlade Federacije BiH, a ne jedno ministarstvo, zatim
    d. Da IRRG izuči Direktivu EU o koncesijama i o javno –privatnom partnerstvu iz 2014. godine (Direktiva 2014/23/EU) i u Zakon ugradi rješenja iz te Direktive, kao i to da u Nacrtu Zakona o koncesijama se definiše da Parlament Federacije BiH ima aktivnu ulogu u oblasti koncesija donoseći koncesionu strategiju i vršeći kontrolu i nadzor u razvoju koncesione politike.
    e. Komisija za koncesije poziva resorna ministarstva da sačine registar dobara iz svoje nadležnosti, a koja mogu biti predmetom koncesija, te ih dostave Komisiji radi daljeg praćenja cjelokupnog procesa. Na temelju ovih podataka, Komisija će sačiniti cjelokupan Dokument o politici dodjele koncesija.

f. Obzirom da ni u 2024. godini, kao ni u cjelokupnom periodu postojanja važećeg Zakona o koncesijama ni jedno ministarstvo nije ispunilo svoju zakonsku obavezu da obezbjedi Studiju ekonomske opravdanosti, niti da pokrene postupak dodjele koncesija, niti da objavi ni jedan tender, niti Javni poziv, potrebno je da se ova obveza prenese na određeno stalno tijelo čija bi to bila stalna radna obveza.

5. Realiziranje i obavljanje određenih djelatnosti od opšteg interesa koje su predmet koncesija po članku 6. Zakona o koncesijama odvija se mimo ovog zakona i pored stalnih upozorenja od strane Komisije (npr."igre na sreću"), za koje zemlje u okruženju ubiru velika finansijska sredstva. Zbog toga se ponovo predlaže zaključak da resorna ministarstva sačine registar dobara iz svoje nadležnosti, a koja mogu biti predmetom koncesija, te ih dostave Komisiji radi daljeg praćenja cjelokupnog procesa. Na temelju ovih podataka, Komisija bi mogla sačiniti cjelokupan Dokument o politici dodjele koncesija.
6. Paralelno sa razmatranjem i donošenjem Zakona o koncesijama obavezno bi trebalo donijeti i Zakon o javno – privatnom partnerstvu zbog potpune podudarnosti i srodnosti, jer su jedan sa drugim nerskidivo vezano (najbolje bi bilo ovu problematiku rješiti jednim zakonom, kao što je u nekim državama već i urađeno).

S tim u vezi, Komisija predlaže sljedeće:

1. Da Vlada Federacije BiH prihvati Izvještaj o radu Komisije za koncesije Federacije BiH za 2024. godinu.
2. Izvještaj o radu Komisije za koncesije Federacije BiH uputiti u Parlament Federacije BiH radi razmatranja i usvajanja.

Broj: 01-02-04-51/25
Sarajevo, 27.05.2025. godine

Zamjenik predsjednika Komisije

Ilija Ćorić